

Pełna tabela wygranych Państw. Loterii Klasowej

„KURIER ZACHODNI”

»ISKRA«

ROK XXVIII

Niedziela 19 września 1937 r.

Nr. 258

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073

P.K.O. 302.712

Oплата pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do cennika i przesyłką pocztową **2.50** zł.

Europa w stanie wojennym

Mowy Negrina i Delbosa w L. N.

GENEWA, 18.9. „Europa znajduje się w stanie wojennym” — oto motyw, które można było wyczytać w słowach delegata Hiszpanii, Negrina i ministra spraw zagranicznych Francji Delbosa. Wszyscy delegaci byli w komplecie, trybuny dyplomatyczne i trybuny dla publiczności przepełnione, na ławkach prasowych nie było wolnego miejsca.

P. Negrin całą swą mowę poświęcił właściwie oskarżeniu Niemiec i Włoch o agresję. Po dłuższych wywodach poświęconych nieinterwencji p. Negrin ponownie oskarżył Włochy, że dzisiaj zamierzają wysłać na terytorium hiszpańskie armię dwa razy silniejszą niż tam jest obecnie. W końcu p. Negrin w imieniu rządu walencckiego wysunął następujące żądania pod adresem Ligi Narodów:

1) uznanie, że Hiszpania padła ofiarą agresji ze strony Niemiec i Włoch; 2) powzięcie przez Ligę Narodów zarządzeń przeciwko tej agresji; 3) przywrócenie rządowi hiszpańskiemu prawa wolnego nabywania materiałów wojennych; 4) wycofanie kombatanów hiszpańskich z terytorium hiszpańskiego; 5) rozszerzenie zarządzeń ochronnych na morzu Śródziemnym także i na Hiszpanię i przekazanie Hiszpanii prawa udziału w nich.

W myśl tych żądań delegacja hiszpańska przedłożyła radzie odpowiedni wniosek do uchwalenia.

Następnie zabrał głos minister spraw zagranicznych Francji Delbos. Treścią tego przemówienia było oświadczenie, że Europa przeżywa dzisiaj „kryzys

pokoju”. Należy stwierdzić — powiedział p. Delbos — że wojna istnieje faktycznie, że się rozszerza i że istnieje groźba, że jeszcze bardziej się rozszerzy. „Zasadniczym warunkiem naszej pracy jest zapobieżenie rozpowszechnieniu się wojny. Dlatego też Francja i Anglia w obliczu dramatu hiszpańskiego wysunęły na pierwszy plan politykę nieinterwencji, która poza tym miała ocalić niezależność tego narodu”. Do tego niebezpieczeństwa nierównowagi sił, panujących dzisiaj w Europie dochodzą jeszcze namietności ideologiczne, które dzielą dzisiaj Europę na dwa wrogie obozy, wreszcie incydenty, które się powtórzyły na morzu Śró-

dziemnym, a które przyjęły taki obrót że aż trzeba było zwołać specjalną konferencję, która doprowadziwszy do pozytywnych rezultatów, wykazuje możliwość współpracy międzynarodowej. Wojnie należy przeciwstawić nie tylko siłę, ale także drugą barierę, wynikającą z zobowiązań wszystkich państw, zarówno członków Ligi Narodów jak i nie członków Ligi Narodów. Najpewniejszym środkiem zabezpieczenia pokoju jest poszanowanie zobowiązań, co nie jest żadnym wynalazkiem Ligi Narodów, ale zasadą cywilizacji, która nie mogłaby istnieć, gdyby ta gwarancja pierwszorzędna rozwoju ludzkości zniknęła.

W morderczym pierścieniu

ginie 5 dywizji chińskich

LONDYN, 18.9. W dolinie Liuliho, w okolicach miasta Szoczu w Chinach Północnych toczy się mordercza walka między wojskami japońskimi a 40.000

żołnierzy nankińskich, spieszących na pomoc pięciu dywizjom chińskim, otoczonym na linii Liang-Siang — Szoczu przez wojska japońskie.

Sytuacja osaczonych dywizji chińskich jest rozpaczliwa. Japończycy ze wszystkich stron ustawili zmotoryzowane działa i karabiny maszynowe, tak, że z doliny nikt nie zdoła uciec. Jak przypuszczają koła japońskie, dywizje te będą musiały się poddać, bądź też zostaną wybite do ostatniego żołnierza.

Walki o przełamanie pierścienia japońskiego są niezwykle krwawe. O gwałtowności starć świadczą, że w ciągu

gu wczorajszego przedpołudnia zebrała na polu bitwy 1.200 trupów żołnierzy chińskich.

W walkach tych żołnierz chiński, jak przyznają Japończycy, wykazuje wielkie wartości bojowe, odwagę i pogardę śmierci.

W Szanghaju daje się odczuwać ogromny brak żywności.

Równocześnie epidemia cholery rozwija się w zaskakujący sposób.

SMUTNA ROCZNICA

SZANGHAJ, 18.9. W dniu dzisiejszym całe Chiny obchodzą 6 rocznicę incydentu w Mukdenie, który był pretekstem do zajęcia Mandżurii przez Japończyków.

Szanghaj udekorowano flagami o barwach Kuomintangu i narodowych. W południe nastąpiła 3 minutowa cisza. Przez miasta przechodzą pochody niosące transparenty z napisami skierowanymi przeciwko Japonii.

Wszyscy Chincezy wstrzymali się w dniu dzisiejszym od spożywania mięsa, przeznaczając uzyskane w ten sposób oszczędności na obronę narodową.

Dr. med. S. LUFTSPRINGER

spec. chorób skórnych i wenerycznych **powrócił**

przyjmuje od 11—1 i 5—8-ej

Sosnowiec, 3 Maja 31.

Telefon 61-509.

Zwycięstwo powstańców

NA FRONCIE LEON

SALAMANKA, 19.8. Jak donosi komunikat wojsk powstańczych, wojska gen. Franco przełamały opór wojsk rządowych na froncie Leon. Wojska czerwone poniosły wielkie straty w zabitych i rannych.

NALOT SAMOLOTU

NA KONTRTORPEDOWIEC

LONDYN, 18.9. Admiralicja brytyjska komunikuje, że brytyjski kontrtorpedowiec „Fearless”, pełniący służbę kontrolną o północnego wybrzeża Hiszpanii na wysokości Gijón, został w piątek w południe zaatakowany przez samolot powstańczy. Samolot zrzucał 6 bomb, które wpadły do morza w niedalekiej odległości od statku, nie wyrządzając żadnych szkód.

Żyd-restaurator zastrzelił

polskiego robotnika w Bielsku

BIELSKO, 18.9. (tel. wł.). Onegdaj 28-letni Leon Wanał, mieszkający w Bielsku, z zawodu ślusarz, pracujący w firmie Bartelmus i Suchy w Bielsku wstąpił do restauracji Landaua w Bielsku, przy ul. Smolki 4, którą dzierżawił żyd Norman. Wanał wstąpił do restauracji po 5 dk kielbasy i piwo, co kosztowało około 45 groszy. Norman zażądał od Wanała z góry zapłaty, na co ten nie zgodził się. Na tym tle wynikła sprzeczka między Normanem i Wanałem. W wyniku sprzeczki żyd Norman zatelefonował po policję.

Przybyli policjanci odprowadzili Wanała do komisariatu, gdzie ten uregulował restauratorowi jego należność w sumie 45 groszy, poczem został zwolniony. Gdy o godz. 18.40 Wanał przechodził koło restauracji Normana, został przez niego zaczepiony. Po krótkiej wymianie zdań,

Norman wyjął rewolwer i strzelił w pierś Wanała, kładąc go trupem na miejscu.

Śmierć nastąpiła natychmiast, ponieważ kula przebiła serce.

Na miejscu zbrodni zjawili się policja oraz pogotowie ratunkowe. Lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził śmierć Wanała i pozostawił jego zwłoki na miejscu do chwili przybycia komisji sądowo-śledczej. Zabójca, bojąc się samosądu wzburzonego tłumu,

pobiegł do komisariatu i oddał się w ręce policji.

Przy zwłokach Wanała, leżących za-

ledwie o 2 mtr. od sklepu zabójcy zgromadził się tłum ludzi, tak chrześcijan jak i żydów, szeroko komentujących zjawisko.

Policja rozpędzała ludność,

ką, która w zwartym kółem otaczała miejsce zbrodni, nie chcąc się oddalić i wyprzedzając na bliższe dane co do przyczyn okropnego mordu.

Gdy wiadomość o zbrodni lotem błyskawicy obiegła okolice, przybywały coraz liczniejsze rzesze mieszkańców Bielska i Bielska. Na ulicach miast Bielska i Bielskiej poczęły gromadzić się tłumy. Policja miała utrudnione zadanie, gdyż od czasu do czasu dochodziły wieści o gromadzeniu się tłumu w coraz to innej dzielnicy

i wybijaniu szyb w sklepach żydowskich.

Największe wzburzenie opanowało tłum w Bielskiej, gdzie wybito kilkadziesiąt szyb w sklepach żydowskich. Po wybijaniu również wszystkie szyby w odnowionej bóżnicy w Bielskiej. W niektórych sklepach chrześcijańskich, ich właściciele powywieszali kartki z grubym napisem: „Sklep chrześcijański”, aby uchronić swe okna od wybicia.

Żydzi, w obawie przed pogromem poukrywali się w swych mieszkaniach.

Celem niedopuszczenia do większych zniszczeń, policja zmobilizowała wszystkie swe siły. Na miejscu zbrodni zgromadziły się władze obu miast ze starostą Bocheńskim, starostą Miedwieckim

SKLEPY

w centrum

DO WYNAJĘCIA.

Sosnowiec, 3 Maja 31 I.

TABELA LOTERII

Z dnia 18 września

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana Zł. 5.000 na Nr 32744

Zł. 50.000 na Nr 151301
Zł. 15.000 na Nr 170232
Zł. 10.000 na Nr-ry Nry 63490 73113 91015
97928 144800 172666
Zł. 2.000 na Nr-ry Nry 1391 9446 44935 44602
53208 55803 49029 75714 83962 82003 100466 104135
115664 119624 122889 125235 133525 138378 153105
167827 173140 182990
Zł. 1.000 na Nr-ry Nry 5461 9310 2149 33721
66156 74020 84542 89337 93453 93731 112398 134360
146934 149574 152678 189235 191390 193288

Wygrane po 200 zł

64 68 102 333 69 470 852 943 94 1079
350 559 719 906 28 2064 235 453 954 3187
259 39 300 451 88 704 22 707 853 925
38 43 55 4049 180 466 85 500 5045 151 239
423 66 614 59 776 845 54 993 6019 27 135
32 79 93 540 605 24 857 68 947 7045
251 422 780 91 757 872 946 8035 225 66 331
416 20 53 729 844 9069 542 819 962

10080 151 23 225 343 11054 151 201 38
50 91 639 712 31 37 39 854 931 1201 66
465 544 625 730 13034 99 204 633 14584
618 706 826 42 972 15088 123 35 389 429 33
73 80 913 42 704 843 927 45 16088 115 220
55 83 544 639 790 587 17159 371 668 716
73 93 18104 462 504 625 743 877 19044 233
558 939

20244 397 407 736 47 53 66 879 21073
148 225 31 481 825 37 225 22084 131 349
96 569 640 60 740 98 971 23241 49 457 505
57 732 92 321 24065 227 88 797 865 98 934
25005 41 61 282 475 619 85 781 820 21 41
26295 425 514 731 956 27005 21 541 661
703 855 932 28167 80 323 417 61 9 743
45 54 25011 12 61 93 271 90 368 94 487
259 695 763 817 35

30191 246 79 301 693 849 987 31133
455 681 877 920 25 32185 204 328 596 40
600 39 72 32061 326 643 53 959 34075
121 43 300 74 443 852 69 35136 99 206
322 470 594 732 37 832 36104 67 416 40
565 669 704 32 70 804 940 52 37099 243
827

38082 261 310 549 665 976 39153 457 983
40066 75 151 254 324 79 472 741 69 939
41043 137 324 36 39 477 871 968 42002 16
449 530 99 820 935 43056 100 6 99 246 76
311 400 25 2 329 606 808 81 820 50 44035
107 525 925 318 80 425 323 89 445 74 24
40038 474 710 77 46157 180 90 238 321 495
920 69 47361 622 81 91 703 846 48306 36
67 508 642 46 749 71 947 49054 117 219 72
94 402 75 622 78 721 29 33 828 898

50006 117 251 312 62 436 63 28 528 699
861 54 987 51249 45 37 99 541 629 709 926
28 52042 230 65 337 564 97 981 83115 16
444 86 742 825 54064 69 232 45 83 620 204
55151 249 36 341 400 7 56113 269 443 71
625 738 878 914 83 215 57103 457 89 508
675 765 58088 152 216 474 624 725 74 881
319 50 63 59157 235 423 555 618 814 44
60129 234 99 467 567 608 705 857 908

61159 345 404 507 703 60 73 836 934 62132
91 272 335 95 656 776 63007 15 545 74 4
55 322 401 509 94 666 986 69 64005 133 66
202 66 84 345 53 54 501 607 736 74 828 86
65053 67 194 262 394 707 14 16 886 66042
551 611 788 825 929 67020 281 475 782 844
917 68095 108 10 31 293 512 648 860 96
69037 92 228 478 775 874 923 26 85

70160 210 50 473 90 530 570 741 54 812
963 71015 53 279 572 748 61 38 72155 214
324 72 881 81 73069 38 68 500 96 891
47166 98 208 22 25 352 639 75077 138 424
304 631 86 765 945
71016 98 335 750 94 851 78193 207 351
402 32 52 65 80 905 63 84 79323 70 444
793

80108 86 205 332 33 705 81006 60 427
856 726 36 810 324 82010 58 128 420 474
837 62 83039 22 211 30 548 635 41 780
979 84139 487 771 85119 251 467 531 71
687 719 849 906 86002 16 123 88 292 332
550 630 82 802 956 87 87174 98 285 93 345
490 604 21 41 77 805 88147 265 87 494
596 624 780 89016 22 82 320 457 71 664 75
777 900
90048 113 23 63 75 251 373 571 664 767

857 997 91018 84 123 66 233 487 550 660
27 720 86 874 902 92169 418 41 562 600
831 61 93034 251 85 95 360 468 610 90
725 832 58 959 94067 82 109 328 490 900
682 828 85 985 95058 75 109 332 43 464 83
568 628 31 57 730 923 97 96032 203 326
502 684 718 853 74 949 96 97167 407 570
864 967 98075 181 94 328 84 575 700 906
33 78 95053 111 60 63 83 217 510 80 611
931 62

100017 78 108 19 289 94 423 26 48 599
602 40 753 840 95 101407 575 625 776 94
821 312 44 606 730 650 650 68 400 504 10
893 951 103013 14 67 177 220 680 783 849
83 104025 415 25 766 851 86 105091 248
305 404 7 671 705 816 912 62 106016 190
245 49 340 66 736 61 86 876 987 107063
168 312 44 606 730 650 650 68 400 504 10
78 68 405 20 546 603 60 67 787 97 95
961 71 109312 423 59 53 530 608 735 857
110215 341 424 54 500 616 849 902 110165
245 485 487 89 629 811 960 93 112008 206
63 87 300 544 32 70 762 113048 297 434
588 94 621 759 827

114002 227 380 822 688 780 856 78 115009 14
318 487 587 609 11802 28 89 97 218 111 87
707 117367 407 30 45 7 807 518 127 722
809 905 13 67 118180 225 73 635 67 884 825
75 118018 307 80 408 76 553 327 88 83
120220 42 403 17 35 582 880 120104 18 167
83 9 228 390 489 315 122080 109 224 385 428
830 704 60 859 123068 258 388 744 124175 209
381 489 550 84 789 878 96 125200 438 45 40
89 80 582 600 947 74 126218 438 71 25 7
807 116400 345 515 40 587 617 19 507 53 8
808 128042 174 290 488 128064 9 149 392 442
59 588 841 91

130111 218 81 537 643 79 89 704 37 85 823
131001 121 483 601 752 74 7 028 37 132000
333 133212 82 580 742 198 134001 13 28 305
16 41 499 748 80 86 882 133831 607 704 50
130805 103 67 528 40 893 708 98 889 68 887
130801 133 274 345 515 40 587 617 19 507 53 8
138047 217 338 493 4 623 829 935 88 139130
533 588 95 608 917 81

140005 23 111 44 253 450 64 8 77 556 703
66 861 84 839 81 141002 91 571 827 707 80
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834 834
144024 85 229 571 813 20 882 145316 86 480
610 13 45 926 157044 140 7 573 617 19 507 53 8
147087 484 514 55 865 96 148157 88 131 42 5
435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400
511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 305
14 25 677 996 987
152406 505 745 71 815 153016 133 96 213
142016 44 233 314 485 567 645 702 60 939
143076 104 209 384 69 608 98 700 834

MIN. BECK W PARYŻU I GENEWIE

W polityce zagranicznej Polski i w zakresie zagadnień, które nas bezpośrednio interesują, mieliśmy w ostatnim okresie szereg faktów, zasługujących na uwagę. Najpierw wizyta szwedzkiego ministra spraw zagranicznych Sandlera, potem estońskiego min. Akela, po której nastąpiły odwiedziny szefów sztabów Finlandii, Estonii i Łotwy, pobyt dwudniowy min. Becka w Paryżu, wreszcie obrady w Genewie i deklaracja min. Becka podczas dyskusji nad sprawą Palestyny.

Wizyta min. Becka w Paryżu w dniach 8 i 9 bm. miała charakter półoficjalny. Min. Beck przybył do stolicy Francji na zaproszenie min. Delbosa celem zwiedzenia wystawy paryskiej. Rząd francuski uznał jednak za stosowne do odwiedziny tych zastosować protokół oficjalny i zarazem umożliwić polskiemu ministrowi spraw zagranicznych

odbycie interesujących rozmów nie tylko z min. Delbodem, ale i z szeregiem pozostałych członków rządu z prem. Chautemps na czele.

Rozmowy takie między mężami stanu są zawsze cenne. Tym razem przy dokonywaniu ogólnego przeglądu sytuacji międzynarodowej i swobodnej wymianie poglądów na interesujące oba kraje zagadnienia, przedstawiciele Francji i min. Beck mieli sposobność stwierdzić, że współpraca polsko-francuska rozwija się obecnie w sposób właściwy i że

sojusz polsko-francuski jest do gmatem dla Polski jak i dla Francji, niezależnie od tego kto stoi na czele rządu.

Na marginesie wizyty min. Becka w Paryżu podkreślić jeszcze trzeba serdeczny ton i trafność komentarzy prasy francuskiej, która tym razem na ogół bardzo szczęśliwie scharakteryzowała politykę polską, drogi, po których ona kroczy, i metody, którymi się posługuje dla zapewnienia pokoju i trwałej pozycji państwa polskiego. Wykazała też prasa francuska właściwe zrozumienie roli Polski dla ogólnej stabilizacji stosunków w Europie, roli, która nam przysługuje z tytułu naszego położenia geopolitycznego i sił, jakie reprezentujemy. Jest to niewątpliwie dowodem rozpowszechniającego się we Francji zrozumienia polityki polskiej,

którego brak odbijał się w latach poprzednich ujemnie na atmosferze stosunków polsko-francuskich. Po dwudniowym pobycie min. Beck wyjechał do Genewy.

Ze spraw, które były już przedmiotem dyskusji obecnej sesji Zgromadzenia i Rady Ligi Narodów, interesuje Polskę najbardziej sprawa Palestyny. Interesuje nas nie jako jedno z zagadnień Bliskiego Wschodu, lecz przede wszystkim — jak to stwierdził min. Beck w swej deklaracji, w dniu 14 b. m. na posiedzeniu Rady L. N. — pod kątem widzenia zdolności absorpcyjnej tak lub inaczej zorganizowanej Palestyny. Deklaracja min. Becka miała właśnie na celu podkreślenie tego szczególnego zainteresowania Polski Palestyną,

która winna wchłonąć znaczną część nadmiaru ludności żydowskiej w Polsce.

Deklaracja polskiego ministra spraw zagranicznych przypominała również, że już przed rokiem Polska podkreśliła w Genewie konieczność podjęcia rozwiązania problemów populacyjno-emigracyjnych, a w ich liczbie problem emigracji ludności żydowskiej z Polski. Palestyna nie jest dla nas wyłącznym terenem, na który winni emigrować żydzi, lecz rząd polski zdaje sobie sprawę, że ze względu na szczególne przywiązanie żydów do Palestyny i na poczynione tam już w tym kierunku doświadczenie jest obecnie teren najważniejszy, choć nie jedyny. Deklaracja polska podkreśla też konieczność szybkiego rozstrzygnięcia sprawy Palestyny,

„gdyż atmosfera niepewności, panująca wśród ludności żydowskiej, utrudnia racjonalną politykę wobec problemu emigracji żydowskiej”.

Wreszcie w osobnym krótkim oświadczeniu podczas wyboru komitetu trzech dla sprawy Palestyny, który został ukonstytuowany w składzie: Antonescu

(Rumunia), Sandler (Szwecja) i Munters (Łotwa), min. Beck zastrzegł się, że komitet ten ma tylko zadania proceduralne (opracowanie rezolucji oddającej W. Brytanię opracowanie projektu nowego podziału Palestyny), gdyby natomiast miano powołać do życia komitet dla rozpatrzenia merytorycznej strony zagadnienia, to w skład jego musiałyby również wejść przedstawiciele Polski.

Powyższe krótkie oświadczenie zostało przez Radę Ligi Narodów przyjęte do wiadomości.

Wstępna dyskusja nad sprawą Palestyny została już w Genewie wyczerpana. Rada przyjmie jeszcze tylko rezolucję, a dyskusja nad merytoryczną stroną projektu, który ma opracować rząd brytyjski, odbędzie się prawdopodobnie na następnej sesji. Wówczas też będzie miała Polska sposobność do zajęcia stanowiska, jakie uzna za właściwe z interesującego punktu widzenia t. zn. „absorbencyjnej zdolności Palestyny”.

(a).

100 tys. uchodźców hiszpańskich na południu Francji

Liczba uchodźców hiszpańskich, przebywających we Francji i rozlokowanych przeważnie w południowych jej prowincjach, dochodzi do 100.000.

Sytuacja ta zaczyna niepokoić niektórych parlamentarzystów z południa Francji. W rozmowie z premierem Chautempsiem jeden z nich w ten sposób obrazował wytwarzającą się sytuację:

Hiszpanie zaczynają zdobywać Francję. Niezadługo wszyscy znajdą się na naszej ziemi. Pędzimy musieli odeprzeć ten „najazd”, w przeciwnym razie niezadługo na południe od Loary nie będzie ani jednego Francuza”.

Opinia niewątpliwie przesadzona. Tym nie-

mniej faktem jest, że liczny napływ uchodźców hiszpańskich

wytworzył w niektórych okolicach Francji południowej poważne trudności gospodarcze.

W Bordeaux wobec olbrzymiego zapotrzebowania artykułów pierwszej potrzeby przez rzeszę uchodźców, panuje ogromna drożyzna. Ceny większości artykułów wzrosły od 30—50%.

W Carcassonne brak najpotrzebniejszych artykułów spożywczych.

Władze francuskie zmuszone są skierowywać specjalnie baczną uwagę na trudności gospodarcze, wytwarzające się na południu Francji.

Tajemniczy pożar w Wiedniu Spłonęła słynna Rotunda na Praterze

Pożar, jaki wybuchł onegdaj po południu w największym gmachu Wiednia, słynnej Rotundzie wiedeńskiej, mieszczącej się na Praterze, ogarnął tak szybko cały gmach, że wszelki ratunek całej zmobilizowanej wiedeńskiej straży ogniowej okazał się daremny.

Olbrzymia kopuła o rozpiętości przeszło 100 m, runęła, grzebiąc pod sobą mury budynku.

Silny wiatr wschodni przetrząsnął ogień na sąsiednie budynki. Zamknięto natychmiast dopływ gazu do Prateru i całej dzielnicy miasta. Na miejsce wypadku przybył prezydent państwa Miklas i kanclerz Schuschnigg. W godzinach wieczornych pożar zlokalizowano tak, że uratowane zostały od zniszczenia sąsiadujące z Rotundą zabudowania toru wyścigowego wraz z trybunami.

Budowa Rotundy kosztowała swego czasu 4 miliony koron austriackich.

Obecnie odbywały się w niej targi wiedeńskie. Znaczna część towarów padła pastwą ognia. Spłonął również włoski pawilon oraz pawilon Meinla, urządzony kosztem kilkudziesięciu tysięcy szylingów. Wysokości szkód nie można na razie obliczyć. Wmieście panuje przygnębienie. Przyczyna pożaru nie jest jeszcze ustalona.

Miał on powstać wskutek krótkiego spiecia, jednak policja dokonała szeregu aresztowań wśród osób podejrzanych o podłożenie ognia.

Gwałtowny spadek franka Niewesoła sytuacja Francji

Jedyna dziś waluta europejska, lecąca gwałtownie w dół to frank francuski. Notowany po kursie 115 za funt sterl. jeszcze parę tygodni temu kurs ten przekroczył obecnie 146 fr.

W dwójnasób od dnia dokonania pierwszej dewaluacji przez rząd Bluma.

Jak to zwykle bywa we Francji problem czysto techniczny rozważany jest przez pryzmat polityczny tego lub owego obcoz. A więc dla prawicy nie ulega kwestii, że spadek franka tłumaczy się wzmoczoną agitacją ekstremistyczną w przede dniu wyborów kantonalnych i silnym osłabieniem produkcji, manifestem partii socjalistycznej zwróconej przeciwko Senatowi i grożącym nowymi „nacionalizacjami” pewnych przedsiębiorstw, wzrostem „nieznacznych” fałsz strajkowi — okupacyjnej, tłumaczącej się do pewnego

stopnia znacznym i nieustannym prawie podrażnieniem życia,

wreszcie sabotowaniem rozsądnych i skutecznych zarządzeń Chautempsa i Bonnetta.

Głosy z przeciwnika brzmiały zupełnie inaczej. Frank spadł dlatego, że sytuacja międzynarodowa obraca się jakoby zapalona świeczka dookoła beczki z prochem, dlatego, że deficyt budżetu nadzwyczajnego sięga dwóch miliardów miesięcznie, a deficyt obrotu handlowego wyraża się w 11 miliardach za ubiegłe 8 miesięcy. Wszakże lewica przemilcza fakt, że 40 godzinny tydzień pracy wpływa na zmniejszenie produkcji,

a zmniejszenie produkcji pociąga za sobą zwiększony import i tym samym zmienia bilans handlowy.

Rząd może skutecznie obronić walutę narodową, lecz kosztem uszczuplenia zapasu złota, do tego zaś min. Bonnet

»Życzę Ci, aby wszystkie Twoje przykrości tak szybko przeminały — jak ból głowy po zażyciu Aspirin'x. I miała rację!

ASPIRINA
ŚRODEK PRZECIW BÓŁOM
WYRABIANY W KRAJU

Delegacja polska NA POGRZEB MASARYKA

Na uroczystości pogrzebu Prezydenta Masaryka została wyznaczona delegacja w następującym składzie: poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny w Pradze dr. Kazimierz Papée w charakterze delegata specjalnego i szef kancelarii cywilnej Pana Prezydenta Rzeczypospolitej p. minister Łepkowski.

Pomoc Ojca św. DLA MISYJ W CHINACH

Interesując się gorąco losom misyj katolickich w Chinach, Ojciec św. przeznaczył poważną sumę dla misyj katolickich w Szanghaju.

Jednocześnie Papieskie Dzieło Rozszerzenia Wiary przesłało znaczne subsydium nadzwyczajne dla dzieł pomocy społecznej, organizowanych przez misjonarzy w Pekinie, dokąd napływają liczni uciekinierzy.

Obrazek z Pomorza

P. A. Bogusławski, sprawozdawca „Kurier Warszawskiego” z manewrów pomorskich opisuje takie spotkanie:

„Na wsi spotykamy czasem zagrody, gdzie dzieci boczają się na nas i nie odpowiadają.

— Nie umiesz po polsku?
— Młeczko.
— Kannst du nicht polnisch?
— Nein.
— Und wie heisst du?
— Ich heisse Kurt und mein Bruder Walter.

Dziecko, jak dziecko: z zaufaniem patrzy na tego, kto doń przemówi jego językiem. Ale że kilkunastu dzieci nie umieją ani słowa po polsku, to tylko dowód, że nikt ich do obcowania z Polakami nie skłania. Mimo woli nasuwa się porównanie z położeniem naszych rodaków w Niemczech.

W obu wypadkach wina jest po naszej stronie: i w tym, że dzieci niemieckie na naszym Pomorzu nie umieją mówić po polsku, i w tym, że dzieci polskie na Śląsku Opolskim lub na Warmii nie mogą przystąpić do mowy polskiej. Wina to naszej słabości”.

Powrót z urlopu WICEPREM. KWIATKOWSKIEGO

P. wicepremier i minister skarbu Eugeniusz Kwiatkowski powraca z urlopu wypoczynkowego w nadchodzący poniedziałek i obejmuje urzędowanie.

W związku z powrotem p. wicepremiera spodziewać się należy ożywienia prac Rządu na odcinku gospodarczym.

CEL ZWIĄZKU POLSKIEGO — TO
UNARODOWIENIE NASZEGO
HANDLU.

Na szlaku Pana Balcera w Brazylii

Jak Brambura doszedł do majątku

Pomysł „obrazek z życia” rodziny polskich wychodźców w Brazylii lepiej od wszelkich wywodów oświetla warunki życia rodaków za Oceanem.

Redakcja.

Gdzieś w Małopolsce przed laty żył Wojciech Brambura, właściciel półtora morga gruntu, koślawej chaty, mąż słynnej z pracowitości i wartkiej wymowy Jagnieszki i ojciec kilku nieletnich a wrzaskliwych dzieci.

Brambura chadzał na zarobek do dworu, do księdza, do sądy. Jego żona prała, gotowała, sadziła i w wolne dni chodziła również na zarobek. Dzieci przybywało, lecz nie było z nimi kłopotu. Żywiło się to wszystko, czym Pan Bóg dał, starsze opiekowały się młodszymi.

Przy ciężkiej pracy, samozaparcu się, oszczędności, posuniętej do ostatnich granic, rodzina ucielała parę setek.

Poseł ci raz mój Wojtek Brambura do karczmy, usłyszał o jakiejś Brazylii, o nieznanym Parady, gdzie można otrzymać kupę gruntu za pięć pieniędzy i to na spłatę.

Począł sumować.

Powstał zamiar i był dyskutowany z krzykiem i płaczem przez parę miesięcy.

„Poganiń” — takie miano otrzymał bowiem Wojtek w czasie owych rozpraw rodzinnych — postawił na swoim.

WYJAZD DO BRAZYLII

Po sprzedaniu ubogiej ojcowizny cała rodzina Bramburów wyruszyła w drogę do Brazylii na zdobycie bogactw i szczęścia.

Podróż przez „Ocejan”, pobyt w Rio, w Kurytybie, nie przyniósł żadnej nowości.

Bramburowie wyjechali w „interior” (w głąb stanu).

Zawieziono całą rodzinę do jakiejś szopy, składowej w dziewiętnym borze.

Parę dni chodził Wojtek z towarzyszami, szukając odpowiedniego miejsca i wybierając działki. Nareszcie wybrał i na grzbiętach młoków wywiózł całą rodzinę jakąś górzystą ścieżką wijącą się nad przepaściami, na nowe dzieństwo.

W dziewiętnym lesie nie było przewiewu i panował straszliwy upał. Wszystko przedstawiało się Bramburom inne, niż w kraju, tak, jakby spadł na księżyc. Drzewa zupełnie nieznane, grube a wysokie pnie o szerokich szpilkach, wspaniałe cedry o cudnych kopałach, straszące palmy o lakierowanych pióropusach liści, powykrzywione, dały i tworzyły Wojtkę i jego rodzinę.

Im dalej, gęściej stawał się coraz straszniejszy i w końcu towarzyszący im mulat, Brambura i chłopcy musieli przerywać drogę długimi nożami, swanymi „fakonami”. Liany, ciemne gałęzie, ostre liście brazylijskiego bambusa, tęgury rozdzierały odzież podróżnych.

Prawie już noc, mulat dostawił rodzinę Bramburów na miejsce, zwał ich węży pod sosnowym cedrem i nie spoczywając, puścił

się w powrotną drogę. Bramburowie pozostali sami. Zmęczeni rzucili się na ziemię, okrywając się płachtami i zasnęli snem kamiennym. Nazajutrz zbudzili się w smutnym nastroju. Nazbierali chrustu i Jagnieszka poczęła warzyć marne śniadanie, szlochając, w czym jej wtórowała cała rodzina.

Jeden Brambura wrzepił silnie kablakowate nogi w czerwony brazylijski grunt i, zmarszcząc się, patrzył niby w natchnieniu przed siebie.

Płacz w legowisku Bramburów wzmagal się coraz silniej, aż wybuchł nieudzielnym rykiem chłopców, jęgliwym zawołaniem Jagnieszki i dyszkantem cieniutko wtórujących jej dziewcząt.

Brambura zmarszczył się jeszcze groźniej. Twardym głosem wodza zawołał: — Dostę komedyj! Matka, dawać śniadanie! Józek i Maciek ze mną, do boru, do roboty! Wydobądź rydło i tu kopta dół, przykryj się tym ścierem, brazylijską wierzba, czy innym diabłem

i tu będziecie nocowali. Ty wykopiesz rowek, coby woda odpływała. Nie ma czasu na płacz, roboty huk, aż się w rękach pałki!

ZDOBYWANIE POŁA

Uciekł płacz rodziny i rozpoczęło się szare pasmo dni roboczych polskiego kolonisty w Brazylii. Był to początek zdobywania pola, walka z borem. Wojtek poważny i uroczysty, jak arcykapłan, walił od świtu do nocy w ścianę boru szerokim toporem. Chłopaki, rozrastające się niby dęby na świeżym powietrzu, serkundowali mu dzielnie, tnąc fojsami podszycie. Zaciekli się i pracowali bez wytchnienia. Legł wielki szmat lasu, tak że sąsiedzi, kryjący się w innych częściach praboru, przychodzili od czasu do czasu, siadali na zwalonych pniach i paląc cicho fajki, a spluwając gęsto, kiwali z uznaniem głową.

By wyżywić rodzinę, trzeba było pracować na drogach, wycinanych przez zarząd kolonii w borze. Za zarobione pieniądze Brambura

kupował world mąki, słoninę, czarną fasolę, zwaną fizonem i wszystkie te zapasy taszczył cierpliwie w kilkugodzinnych pochodach z nowopowstającego miasteczka do swego trygodyckiego mieszkania, oraz bardziej przypominającego ludzką siedzibę.

Las powalony wysechł i był to uroczysty dzień, gdy położony ogień poczęł huczyć i bużować, pożerając: chróst i kłody. Gdy ogień zagasił, rzucano się do sadzenia. Motykami rozbiono dolki, w które rzucano po kilka ziarn kukurydzy.

DOBROBYT.

Po kilku latach gospodarstwa Bramburów zdradzało zamożność. Dom postawiony z desek, lupanych siekiera, został przykryty dachem z równie lupanych gontów. Obok wznosiła się stajenka, w której dojeżdżało kilka krów. W mangueirze (ogrodzenie dla trzody) było kilka czarnych, jak noc podzwrotnikowa, świńskich, karmionych rzetelnie kukurydzą. Po podwórzu krzątały się kokosze, kurczęta, piśkieta, pąty (kaczki barberyjskie) i przechadzały się dumnie wojowniczy kogut.

Lata płynęły za latami. Dom Bramburów zmienił się nie do poznania. Pięknie obelony, z niebieskimi okienkami, kryty czerwona dachówka, otoczony sadem pomarańczowym, radował z daleka oczy przybysza. Na wszystkie strony ciągnęły się pięknie okopane łany kukurydzy, betatów, ziemniaków i alpi, szumiały na niwach ryż i żyto, pszenica, owies i jęczmień. W zacisznym kącie na zbocz winnicy radowała oczy obfitością gron, a nawet na próbę założono chmielarnię. Robota motyka po czela następować orce plugiem i Józek z Macielem ledwie mogli utrzymać dziańskie konie, którym gospodarz nie żałował obroku. W chacie ludności przybyło, bo dzieciśka rodziły się, jak na zawołanie i chociaż Rozalka wyszła za mąż za Bronka Pęcaka i osiadła na kupnym gruncie, to i tak nie znała było, ubytku, a do stołu siadało kilkanaście ludu obu pici, dzwoniąc radośnie cynowymi łyżkami o „purcynełowe” misy.

— Istny rejment! — wołał dumny i uradowany Wojciech.

WESELE

Co się tyczy wesela Rozalki, to wisło ono istnowy wpływ na dalsze losy rodziny Bramburów. Starzy omówili dokładnie wszelkie warunki, ilość krów, byczków, świńskich, którymi każdy z nich obdarował młodą parę.

Już w wileg wesela poczęły się zjeżdżać wozy, którymi przybywali znajomkowie i przyjaciele obu rodzin. Orszak wyjechał 65-ciu wozami, po bokach których hasali młodzi i do rodni dżubowie na dziańskich koniach. Na przódzie jechał wóz z muzyką, a na nim wodził rej słynny skrzypek Jacenty Działek, sprowadzony aż gdzieś z Prudentopolis.

(Dokończenie na str. 8-ej).

Jean Harlow... Robert Taylor... team z filmu Van Dyke'a „Panowie z Towarzystwa” (uprzedni tytuł: „Mężczyzna na własność”). „Panowie z Towarzystwa”, to przedostatni film z tej przedwcześnie znakomitej artystki. Ostatnim filmem jest „Saratoga” z Clark Gablem.

ŻYCIE W NOWELI

DZIEŃ POWROTU

Z ironicznym niedowierzaniem odczytywała napis „Przedmieście...” czerniejący na murach białego, nowoczesnego budynku stacyjnego. Lekko westchnąwszy, odeszła od okna i wzruszywszy niedbale ramionami, rozsiadła się wygodnie na miękkiej kanapie przedziału. Za parę minut miała wysiąść w centrum miasta. Podróż się wreszcie kończyła... Za oknem mignęła czerwona czapka zawiadowcy.

— Odjadz!!

Nagle chwyciła z półki mały neser, szarpnęła paltem, zostawiając na haku wieszak ze smętnym kawalkiem oddartej podszewki, przebiegła pędem korytarz; wśród leniwego zgrzytu kół, wyskoczyła z ruszającego pociągu. Zaczekała się nieco i stanęła mocno na twardym asfalcie peronu, patrząc beznamiętnym wzrokiem lunatyczki na migające w pedzie okna wagonów z przylepionymi doń twarzami. Po ciąg odseki, wnioskując w spietrzoną czerń domów śródmieścia...

Poprawiła zsunięty w skoku kapelusz i automatycznie, oczami poszukiwała wyjścia, jednak znalazłszy je, nie ruszyła się z miejsca. Nie uświadamiała sobie tajemniczej siły, która ją wbrew jej woli i zamiarom niemal wyrzuciła na tej małej stacji. Duszą i myślami była jeszcze w pędzącym pociągu.

Oprzymiotniała. Krótki, gardłowy śmiech rozczylił jej pełne, zmysłowe wargi. W zapadającym zmroku zaświeciły kocim błyskiem jej wąsko wykrojone oczy, czające się pod gę-

stymi brwiami. Wyszła na plac przed stacją i z niezdedykowaną miną rozpoczęła wędrówkę po ulicach, rozglądając się uważnie dookoła.

Miasto rozbudowywało się szybko. Zagarnęło już dawne przedmieście, powznosiło na nich czynszowe domy o bliźniaczych fasadach, przekroczyło podmiejskie łąki i wydmy i wyciągało nienasycone macki po najbliższe osady.

Miedzy drewnianymi domkami o pozieleniach dachach, okienkach wyciętych w staroświeckie serduska, rozpanoszyły się białe wille o surowych kształtach. Angielskie trawniki i wykutne skarłowaciałe krzewy wypychały się arogancko pomiędzy sielskie nagietki, barwinki i wybijające pędy dzikiego wina. Ciche dawniej i pełne zapachu maciejki uliczki, nąsłki dziś ciężkim dymem benzynowym wibrowały nerwowym pospłechem zubożonych mieszczuchów, dygotały tajemnicami konferencji przemysłowych, prowadzonych sekretnie po wspaniałych, prywatnych willach. Muzyka głośników, płynąca z nawpół otwartych, przystonionych okien, szczęk nakręć, zmieszana gwar rozmów i nerwowo migające cienie, zniekształconych groteskowo sylwetek wskazywały, że „dzielnica wybitnie wyprzedziła, o idealnej czystości i zdrowotności”, jak głosiły prospekty, kontynuuje chwalebne zwyczaj handlowego śródmieścia.

Wpadnięte w ziemię dworki pochłaniały ziemię, nie szczędząc i ich zmurszałych mieszkańców. Ostatnie niedobitki kręły się wstydl-

wie w gąszczu zdziczałych ogrodów, chroniąc się lekliwie od postępu.

Weszła do jednego z tych zapuszczonych ogrodów. Nawpół zbutwiała furtka, wisząca na jednym zardzewiałym zawieszce, z piskliwym skrzypnięciem zamknęła się za nią. Poruszała się dziwnie swobodnie i pewnie po zarośniętych ścieżkach, patrząc z natężeniem przed siebie.

Nagle przystanęła, podniosła rękę do ust, jak by chciała powstrzymać wyrwyjący się krzyk przerażenia; przygryzła palce niemal do krwi. Stała już przed domem...

Ogarnięte strachem i szaleństwem mrocznych wspomnień młodości jej biedne serce kołatało aż do bólu, szeroko rozwarło, podemniała żrenice wpatrzywały się zachłannie w małe okienko na pięterku.

Małe okienko... stłuczony kawał szyby zapchany jakimś brudnym galganem... Zakurzone, zamazane, martwe i głuche! A przecież wystarczy tylko przynęcić oczy, by zobaczyć, jak się za chwilę otworzy, tak samo cicho, jak przed dwunastu laty, i ześlizgnie się z pięterka małe, awanturnicze stworzenie, o zbuntowanych oczach, ukrytych pod gęstymi brwiami. Pokaleczy sobie boleśnie ręce, odrapie do łrwi nogi, ale ucieknie w szeroki świat, by, pewnego dnia znaleźć się w swej tułaczce znowu tu...

Wzdrygnęła się, zimny powiew ogrodu uderzył ją w płuca. Zaniebany dworek na czerwonym podmurkowaniu zmienił swą twarz codziennie. W gęstniejącym zmroku ciemne, zabite deskami okna spoglądały na nią matrywył oczodolami olbrzymiej, fantastycznej czaszki, zapełnionej obłąkami schod-

ków, szczyrzył do niej zęby w trupim uśmiechu ironicznej drwiny, wyrośnięte, suche ładwa krzewów kołysały się na wietrze, poślizki, tak pływaki gromnic, metny zapach gnijącej zieleni, płynący z gęstwin drzew potęgował ten obraz rozbitcia i rozkładu.

Wszystka krew uciekła jej z serca, ramiona ciężły w ogromnym umęczeniu, kolana gięły się ku ziemi. Oczy darennie wypatrywały w tym przesuwnym otoczeniu jasnych chwil swego dzieciństwa... Oto miała przed sobą niemy, ale jakże wymowny symbol swego życia... oto odrapane cegły podmurówki, ciekające krwistą czerwienią pęknięć, oblatujące gruz ze ścian, pociemniałe okna, jak zasnucone zamki czy a na wypaczonych niedomykających się drzwiach wielka kłódka wyszczerbiona rdzą i nawpół żągnana deszczem litery przybitej tabliczki: „do sprzedania”!

Zamrugła gwałtownie powiekami pełnymi płekających łez i dławiącej się ścianami siegnęła po chusteczkę do podręcznej torby. Reka jej natrafiła na coś szeleszczącego. Zły, cyniczny uśmiech wykrzywił jej wargi. Wyciągnęła złożony w wiele części barwny afisz i rozpostarłszy go, przymocowała pod tabliczką na drzwiach.

Podniosła ściśniętą pięść do góry, jakby w niemy pogroźcie i po raz drugi uciekła, aby już więcej nie wrócić...

Kolorowy afisz łopotał na wietrze i śmiał się hecańską reklamą przegiętej w tanecznym ruchu, rozśmianej kobietki o wąskich, kocich oczach i szerokiach brwiach.

Taki to był pierwszy wieczór Olgi Men, cudzoziemskiej! tancerki nocnego kabaretu w „obymy” mieście.

H. Z. Leszczyńska.

Rabowanie cudzej własności czyli bieda-szyby w dużej skali

Strajk na kopalni „Helena”, trwający dłuższy czas został już zlikwidowany i dzisiaj, bez jutrzenia sytuacji można powiedzieć kilka słów prawdy. Koło całej tej sprawy wytworzyła się nieudrowa atmosfera, znajdująca najpełniejszy wyraz nie tylko na łamach dzienników zagłębiowskich i śląskich ale i warszawskich. W dramatyczny sposób opisywano dzieje tej kopalni („Goniec Warszawski”), litując się nad jej losem, że ma być zlikwidowana z woli przemysłowców węglowych. Żaden z tych dzienników nie zastanowił się nad jednym: kopalnia „Helena” eksploatowała cudzą własność, była „bieda szybem” na większą skalę.

Z głosów, jakie się słyszało na ten temat odnosiło się wrażenie, iż większość ludzi nie orientuje się co to jest nadanie węglowe, nie zdaje sobie sprawy, iż nadanie, to własność hipoteczna, że nadanie węglowe, to taka sama własność jak las, pole itd. To też niektóre wywody, na temat kopalni „Helena” dziwnie przypominały filozofię chłopską, nie uznającą prawa własności lasu i nie traktującą jako kradzież ściąganie chojczaka w lesie państwowym czy pańskim. Pan Bóg stworzył las a więc jest własnością wszystkich. Tak sobie rozumuje chłopiek na wsi i rąbie nocami drzewo. Pan Bóg stworzył węgiel — więc jest wszystkim — rozumuje bieda-szybikarz mniejszy, „bieda-szybikarz” na większą skalę w osobie p. Rechnica i takie mniej więcej wywody zawierały niektóre dzienniki.

Bieda szybikarze ściągani są przez prawo. Opinia uznaje jednak iż ściąganie nie w przekonaniu, iż odbywa się to w imię prawa własności, a raczej z punktu widzenia uczuciowego, w imię niebezpieczeństwa grożącego życiu bieda-szybikarzem w prymitywnych odzyskach. Odnosi się wrażenie, iż mało kto traktuje bieda-szybikarstwo jako na wielką skalę uprawianą kradzież.

Usprawiedliwia się to zjawisko formułą litosiwszą, wyrażającą się powiedzeniem: bo cóż taki bezrobotny ma robić — lepiej niech wykopie trochę węgla i sprzeda.

Znane jest przysłowie: od kamyczka do zmyczaka”. Gdyby takiemu „filantropowi” powiedzieć, że tego rodzaju rozumowanie usprawiedliwiałoby również masową kradzież drzewa w lasach, a następnie zaopatrywanie się „bezpłatnie” w sklepach w żywność, obuwie i odzieniu — otworzyłby oczy ze zdumienia i oburzenia. A jednak — tak jest. Kradzież jest kradzieżą, bez względu na obiekt własności.

Dlaczego o tym piszemy? Dlatego, że poprzez demagogiczne wykorzystywanie biedy w Zagłębiu, poprzez nastrój nędzy i rozpacz bezrobotnego sprytni przedsiębiorcy kombinują wcale nieźle interes. Sprytnie reżyseruje się strajki okupacyjne, protesty — te sprawy absorbują uwagę społeczeństwa mobilizując sympatie po stronie nie-szczęśliwych doli robotnika — a za tym wszystkim kryje się dobry interes kilku jednostek.

Dzieje kopalni „Helena” własności p. Rechnica, to klasyczny przykład sprytu i kombinatorstwa.

Tę na temat tej tylko kopalni mającej własnych nadeń tylko kilkanaście tysięcy ton węgla — powieść całą pisać można.

P. Rechnic, właściciel kopalni „Helena” dwa razy plajtował. Za pierwszym razem został winien Skarbowi państwa kilkaset tysięcy złotych i kilkaset tysięcy robotnikom nie licząc innych wierzytelności. Upadłość dzięki sprytnym układom została podniesiona. Następnie druga plajta. Węgiel z własnego nadania „został już dawno wyczerpany. Ale kopalnia przylegała do nadeń Warszawskiego Towarzystwa — więc robotnicy chcą mieć zarobek

„samorzutnie” zaczęli eksploatować węgiel z cudzego nadania. A p. Rechnic sprzedawał i zarabiał.

I o dziwo, po dwóch plajtach, po dwóch „nieszczęściach” przedsiębiorstwa p. Rechnicowi wyrósł piękny kilkupięciowy gmach w Katowicach. Czy nie cud? Czy nie „szczęście” w „nieszczęściu”?

W bardzo ogólnym i pobieżnym szkicu w ten sposób wygląda sprawa kopalni „Helena” z taką „leżką w oku” opisywana przez niektóre dzienniki.

Czy wypadek z kopalnią „Helena” jest odoobniony? Nie. Istnieje więcej takich kopalni na terenie Zagłębia, na których robotnicy „samorzutnie” eksploatują cudze nadania a dyrekcja i właściciele są „bezsilni”, ponieważ robotnicy grożą strajkiem. Prawdopodobnie niedługo znowu dowiemy się o jakiejś sprawie w stylu kopalni „Helena” ale opinia powinna być zorientowana w czym tkwi sedno sprawy.

I jeszcze jedno. Mylnym jest przypuszczenie, iż przy tym systemie „rabowania” cudzej własności zmniejsza się bezrobocie. Nie. Ilość spożytku węgla w Polsce jest ograniczona. Jeżeli na rym ku pojawi się więcej węgla z takiego „bieda szybu” na większą skalę, zmniejszy się zapotrzebowanie na węgiel z kopalni innej, a tym samym okaże się zębna pewna liczba robotników na innej kopalni.

Tylko, że ta większa kopalnia płaci podatki, wypłaca robotnikom i nie plajtuję, a ta mniejsza chce zarobić milion czy dwa miliony złotych, a następnie machnąć na wszystko ręką.

I z takimi niezdrowymi, powiedzmy aferzystowskimi kombinacjami trzeba walczyć. Ofiarom tego rodzaju afer padają w pierwszym rzędzie robotnicy.

O likwidację zatargu w przemyśle hutniczym

Wczoraj przybył do Sosnowca naczelnik departamentu w Ministerstwie opieki społecznej p. W. Premier, celem przeprowadzenia rozmów z przedstawicielami przemysłu hutniczego Zagłębia Dąbrowskiego i przedstawicielami związków robotniczych, w sprawie likwidacji zatargu.

P. Premier odbył konferencję z przedstawicielami klasowego Związku metalowców, przedstawicielami przemysłu oraz z przedstawicie-

łami innych związków.

Przedstawiciele związków wysunęli żądania podwyżki płac. M. in. „Praca Polska” wysunęła żądanie podwyższenia płac dla robotników zarabiających ponad 5 zł. dziennie o 10%, oraz dla zarabiających poniżej 5 zł. dziennie o 15 proc.

Dalsze rozmowy odbędą się w poniedziałek.

Orzeczenie komisji zostanie wydane prawdopodobnie we wtorek.

SAMOZATRUCIE na tle wątroby.

Samozatrucie bywa przyczyną wielu dolegliwości (ból artretyczny, łamanie w kościach bóle głowy, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niemiak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstrukcji, plamy i wyrzuty na skórę, skłonność do tycia, młodości, język obłożony). Trucizny wewnętrzne, wytwarzające się we własnym organizmie, zanieczyszczają krew, niszczą organizm i przyspieszają starość. Wątroba i nerki są organami

oczyszczającymi krew i soki ustroju. 20-letnie doświadczenie wykazało, że ziola lecznicze „Cholekinaza” H. Niemojewskiego jako zółcio — mocopędne są naturalnym czynnikiem odciażającym soki ustroju od trutecznych węgla. Bezpłatne broszury otrzymać można w laboratorium fizjologiczno — chemicznym „Cholekinaza” H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy Świat Nr. 5. 3857

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

19

Wrzesień

Niedziela

Januarego
Słowiański: Kreponira
Słońca wsch. 5.16, zach. 17.43
Księżyc wsch. 16.49, zach. 5.57

HISTORIA PODAJE:

1551 Urodził się we Francji Henryk Walezy. 1657 Utrata przez Polskę lenna pruskiego. 1733 Woj. St. Leszczyński wybrany królem. 1897 Śmierć Kornela Ujejskiego.

PRZYSŁOWIA:

„Kiedy wrzesień przyniósł jesień
To i zboże młóć;
Jedni sobie trą na żmęczach,
Drudzy na targ wloczą.”

ZŁOTE MYŚLI

Wielu umie rozpraszać, niewielu dać umie, Rozrzutność trwoni, szczodrość zaś daje rozumnie

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Dorożkarz nr. 13”.
PATRIA: „Król i chórzystka”.
EDEN: „Gra życia”.

× SZKOŁA MUZYCZNA im. ST. MONIUSZKI W SOSNOWCU, ul. Dębińska 11, tel. 626-49 — (szósty rok istn.)

przyjmuje zapisy do klas śpiewu solowego, muzyki kościelnej, skrzypiec, altówki, fortepianu. Program nauki ustalony według nowych form i wymagań Min. WR i OP. W klasie fortepianu — nowe siły pedagogiczne. Informacje codziennie — prócz świąt — od godz. 10—12 i 15—19.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś w niedzielę o godz. 16.30 i 20.30 po raz 10 i 11 dana będzie znakomita komedia Romana Niewiarowicza pt. „Gdzie diabeł nie może...”. Ceny miejsc od 25 gr. Kasa teatru czynna od godz. 11 do 13 i od 15.

W poniedziałek i wtorek dane będą dwa robotnicze przedstawienia zakupione przez Związek Przyjaźni — „Gdzie diabeł nie może...”. Początek o godz. 19-iej.

W środę 22 bm. w Olskuszu, sala kina „Orzeł” — „Gdzie diabeł nie może...”

Teatr w Katowicach

REPERTUAR

Niedziela 19 bm. „Grube ryby” godz. 16.
Niedziela 19 bm. „Gdzie diabeł nie może” godz. 19 dla huty „Batory”.
Poniedziałek 20 bm. „Grube ryby” dla bezrobotnych godz. 19.
Wtorek 21 bm. „Grube ryby” dla bezrobotnych godz. 19.

Koncert Kiepury PODZAS FESTIWALU SZTUKI

Podczas festiwalu Sztuki polskiej w Warszawie odbędzie się dnia 3 października w kinie „Roma” jeden jedyny koncert Jana Kiepury.

Kiepura całkowicie dochód z koncertu przeznaczył na Fundusz Obrony Narodowej.

× Z ŻYCIA KOŁA MŁODZIEŻY PRACOWNICZEJ. Zarząd Koła młodzieży pracowniczej przy oddziale PZZPP i H. Rz. P. w Sosnowcu, Sienkiewicza 17-a, rozpoczynając sezon imprez towarzyskich, przygotowuje na dzień 2 października br. „Zabawę jesienną”. Zgłoszenia zapotrzebowania na zaproszenia przyjmuje sekretariat Koła w poniedziałki i czwartki od 19—20, w soboty od 17—18.30. Szczegóły w późniejszych komunikatach prasowych.

Erdal pasta do obuwia
chroni obuwie, a więc jest oszczędna.
Jej tajemnicą: użyć jak najmniej pasty Erdal, ale polewać miękkim sukrem aż do lśniącego połysku.

Studenci płacić będą CZESNE W TRZECH RATACH

W związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego akademickiego 1937-38 ukazać się mają w najbliższych dniach zarządzenia w sprawie płatności czesnego. Spłata czesnego rozłożona będzie zasadniczo na 3 raty, przy czym ostateczne terminy płatności pierwszej raty przypadają na koniec listopada. W roku bieżącym wyasygnowane będą do dyspozycji rektorów specjalne fundusze na zapomogi i pożyczki bezzwrotne.

Przy wpisach nowych słuchaczy zwrócono uwagę na wypełnianie kart statystycznych. Karty te mają na celu ustalenie stanu majątkowego kandydatów, jak i ich rodziców, co będzie miało w przyszłości znaczenie przy przyznawaniu zapomóg i stypendiów.

LEKARZ DENTYSTA

MARIA BITNY-SZLACHTA

przyjmuje
od godz. 14—19-iej
(z wyjątkiem niedziel i świąt).
SOSNOWIEC, ul. 3 MAJA 8.
Telefon 62-292 3434

Kto ponosi koszty KOMISJI SZACUJĄCEJ SZKODY SPOWODOWANE KLĘSKĄ ŻYWIŁOWĄ?

Ministerstwo skarbu wyjaśniło ostatnio, iż koszty komisji, powoływanych przez zarządy gminne dla oszacowania szkód z powodu klęsk żywiołowych, ponosi skarb państwa, jak również koszty komisji, powoływanych w tym samym celu przez urzędy skarbowe.

Rachunki, zawierające wykaz wydatków, związanych z czynnościami komisji, winny być realizowane przez izby skarbowe po uprzednim stwierdzeniu przez właściwy urząd skarbowy, że czynność faktycznie miała miejsce i była wykonana na skutek zlecenia urzędu skarbowego.

FUTRA damskie i męskie w solidnym wykonaniu poleca po niskich cenach

J. ŁUCZYWO, KATOWICE
ul. Mariacka 5. Tel. 305-36 4044
Przeróbki najtaniej. Firma Chrzęścińska!

× **PODZIĘKOWANIE.** P. staroście Puchalskiemu, dr. Lemańczykowi, inż. Maligowskiemu, Z. Kalinowskiemu, Domarańcykowi, Kaczmarekowi, zarządom fabryk „A. Deichsel”, Radocha, Walcowni „Hr. Renard”, komendantowi p. p. Dziembie, Opiece szkolnej za łaskawą pomoc materialną i czynną współpracę ze szkołą w zorganizowaniu uroczystości powitania J. E. ks. biskupa na Dębowej Górze. Organizacjom i Związkom, strażom pożarnym za łaskawą uświetnienie uroczystości swoją obecnością, mieszkańcom Dębowej Góry, którzy kwieciami ze swych działek zasypali szkołę, serdeczne podziękowanie składa kierownictwo szkoły nr. 18 w Sosnowcu.

× **KOŁO OPIEKI I DYREKCJA PAŃSTWOWEGO GIMNAZJUM IM. BOLESŁAWA PRUSA W SOSNOWCU** składa niniejszym serdeczne podziękowanie pp.: Janowi Grendzie, Ludwikowi Piątkowskiemu i Władysławowi Zielińskiemu za ofiarowane bezpłatnie materiały budowlane.

× **CECH SZEWCÓW I CHOLEWKARZY W SOSNOWCU**, dnia 19 bm. o godz. 14 w lokalu cechu (Piłsudskiego 16) zwołuje zebranie samodzielnego szewców i chłupników. Tematem obrad będą sprawy pracy i płacy, oraz higieny i lokali. Na zebranie to zarząd prosi o liczne i punktualne przybycie.

PRZEMSKA W BĘDZINIE

powinna być uregulowana w najbliższym czasie

Dawniej, gdy miasta nie rozbudowywały się w tak szybkim tempie jak obecnie, zarządy miast Zagłębia nie zwracały większej uwagi na częste wylwy Czarnej Przemszy. Obecnie, gdy gorączkowo zabudowujemy się tereny, o których nikt nie myślał, że tam kiedyś będą powstawać jak grzyby po deszczu nowe domy, tworząc ulice i nowe dzielnice miejskie, sprawa regulacji Czarnej Przemszy stała się aktualna.

Ostatnia powódź jaka nawiedziła Zagłębie wyrządziła bardzo wielkie szkody nie tylko na bliżej położonych polach, lecz również w śródmieściu, zalewając nowo powstałe ulice i domy.

Będzin odczuł to najlepiej. Musiano ewakuować kilkadziesiąt rodzin.

Zarząd miasta był powodnią zaskoczony. Musiał się starać o wywiezienie ewakuowanych rodzin, które pozostały bez dachu nad głową, co pociągało za sobą znaczne koszty. Pozostałe na miejscu powodzi uchwały każe były rozsądnymi chorob.

Magistrat będziński był zmuszony pomyśleć o uregulowaniu koryta Czarnej Przemszy. Są to ważne powody, które niejako zmusiły zarząd miejski do poważnego zastanowienia się nad niefortunną rzeką, a mianowicie względy bezpieczeństwa życia i mienia mieszkańców dolnych ulic miasta, względnie czysto sanitarne, oraz dotyczące już rozwoju samego miasta.

Będzin jest bodajże najwięcej ograniczony w rozbudowie nadebniami górnictwami. Dotychczas i tak już w skupionym starym mieście wykorzystano każdy metr ziemi. Teraz trzeba pomyśleć o rozbudowie granic miasta, lecz nie ma odpowiednich terenów budowlanych.

Miasto ma do swej dyspozycji tylko pola i laki leżące po drugiej stronie rzeki. Tam jednak na razie nie można się budować ze względu, jak już wyżej wspomniano,

na nieujęty w karby Czarnej Przemszy. Zarząd miejski w trosce o zdobycie nowych, koniecznych terenów pod nową dzielnicę musi przede wszystkim przystąpić do uregulowania rzeki.

Po zrobieniu odpowiednich planów regulacyjnych i kosztorysów okazało się, że trzeba 6 milionów zł na uregulowanie Czarnej Przemszy.

Miasto, nie mając na razie nawet myśli o całkowitym uregulowaniu postanowiło regulować Czarnej Przemszy etapami. Jednym z pierwszych etapów będzie regulacja odcinka

na przestrzeni od ul. Narutowicza do Czeladkiej, jako najpilniejszego. Na uregulowanie tego odcinka potrzeba 1 milion złotych.

Zarząd miasta czyni odpowiednią starania u władz nadzorczych, jak i w Funduszu Pracy o przyznanie odpowiednich kredytów. Niestety, jak na razie sprawa ta jakoś nie może ruszyć z miejsca. Co prawda Fundusz Pracy skłonny jest przeznaczyć na ten cel 300 tysięcy złotych, jednakże na pokrycie brakującej kwoty 700 tys. zł miasto nie ma funduszu.

P. premier Sławoj-Składkowski, będąc w kwietniu r. b. na lustracji w Będzinie sam zwrócił uwagę na konieczność uregulowania rzeki.

Należy przypuszczać, że odpowiednie czyn-

niki przyjdą miastu z odpowiednią pomocą. Tym bardziej, że z drugiej strony Przemszy powstać ma

reprezentacyjna dzielnica miasta z ratuszem.

Wszystkie plany i obliczenia są gotowe, czeka się tylko na pieniądze.

Prezydent Izydorek ma nadzieję, że władze nadzorcze w zrozumieniu konieczności jak najrychlejszego uregulowania Czarnej Przemszy przyznają miastu odpowiednie kredyty na ten cel w wysokości 1 miliona złotych.

O ile starania prezidenta miasta zostaną uwieńczone pomyślnym rezultatem, z wiosną przyszłego roku przystąpi się do prac związanych z regulacją. (ca.)

Komunikat Związku Polskiego

Podstawą każdej strategii jest poznanie sił przeciwnika. Jeśli będziemy orientować się w możliwościach wroga, walka jest zawsze do wygrania. Wychodząc z tego założenia, Związek Polski podaje w miesięcznych komunikatach dla swoich członków zestawienia ilości firm żydowskich i polskich w każdej branży, co znacznie się przyczynia do zdania sobie sprawy, jak bardzo nasz handel jest zażydżony, oraz wykazuje pełną dysproporcję stosunków handlowych na terenie Sosnowca.

I tak czytamy: w branży drzewa budowlanego i materiałów drzewnych ogółem jest firm 20 — w tym chrześcijańskich 4, żydowskich 16. II kat. chrześc. — 1, żydowskich 5; II kat. — chrześc. — 0, żyd. 7, IV kat. chrześc. — 3, żydowskich — 4.

W branży żelaznej i wyrobów żelaznych ogółem jest 44 firm w tym chrześcijańskich 8, żydowskich 36; II kat. chrz. — 3, żyd. 8, III

kat. chrz. — 3, żyd. — 16, IV kat. chrz. 2, żydowskich 12.

W branży szkła, porcelany i fajansu ogółem jest 22 firmy — w tym chrześcijańskich 2, żydowskich 20; I kat. chrz. — 0, żyd. — 4, III kat. chrz. — 2, żyd. — 7, IV kat. chrz. 0, żydowskich 9.

Stosunek placówek chrześcijańskich do żydowskich jest tak nikły, iż wyciągnąć musimy z niego konsekwencje. — Tylko popieranie handlu polskiego może wpłynąć na rozrost ilości naszych sklepów i przedsiębiorstw — do czego my sami musimy się przyczynić.

W dalszym ciągu komunikat Zw. Pol. informuje swoich członków o wielu artykułach pochodzenia chrześcijańskiego i żydowskiego. — Kto nie chce popierać wytwórczości nam obecnej — powinien zostać członkiem Związku Polskiego dla zdobycia tych koniecznych dla nas wiadomości.

Złożmy grosz na ociemniałych

utrzymywanych w Laskach

Brak wrota jest bezwzględnie najcięższym kalectwem.

Człowiek ociemniały, czy od urodzenia niewidomy, jest zawsze zdany na łaskę i niełaskę otoczenia.

Niektóre kraje po dziś dzień traktują pod względem prawnym niewidomych na równi z dziećmi. W wielu środowiskach ludzie nie odciągają daleko od umysłowości dżidich plemion, które odnoszą się do ociemniałych z pogardą, jako do osób bezużytecznych, niepotrzebnych. Niewidomy jednak może zmienić się w jednostkę produktywną i jak o tym świadczą życiowe przykłady, wysoce pożyteczną.

Temu właśnie celowi służy Laski. Powstało przed 25 z górą laty Tow. opieki nad ociemniałymi, założone przez osobę niewidomą, postawiło sobie za cel objęcie opieki nad niewidomymi, kładąc szczególny nacisk na ociemniałe dzieci.

Laski postawili sobie za cel nie tylko fachowe wykształcenie ociemniałych i danie im możliwości samodzielnego utrzymania się, ale, co ważniejsze,

dają im wykształcenie ogólne i pogłębiają w nich wartości duchowe.

Laski, utrzymujące i kształtujące obecnie z górą 200 niewidomych w nowoczesnie urządzonej zakładach i internatach opierają się w głównej mierze na ofiarności społeczeństwa. Rok rocznie na jesieni odbywają się zbiórki w Warszawie i innych miastach Rzplitej. Te fundusze, powstałe z drobnych datków muszą wystarczyć na cały rok nie tylko na utrzymanie, ale i na kształcenie ociemniałych.

Dnia 19 i 20 bm. odbędzie się na terenie całej Polski zbiórka ofiar. Każdy datk będzie nie tylko aktem miłosierdzia, ale i dowodem spełnionego obowiązku obywatelskiego.

Z działalności Rady Okręgowej Unii ZZPU. w Sosnowcu

W piątek dnia 17 bm. odbyło się zebranie prezydium Rady Okręgowej Unii Związków zawodowych pracowników umysłowych w Sosnowcu pod przewodnictwem prezesa Rady p. Włodzimierza Grunwald.

Ponieważ do Unii ZZPU w Warszawie przystąpił w bieżącym roku nowe trzy organizacje pracowników prywatnych najemnych, przeto do Rady wchodzi obecnie następujące związki: Polski Związek zawodowy pracowników przemysłowych i handlowych Rzeczypospolitej Polskiej w Sosnowcu, Związek zawodowy pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych, oddział w Sosnowcu, Związek zawodowy farmaceutów pracowników w Rz. P., oddział Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu, Związek zawodowy pracowników bankowych i kas oszczędności Rz. P., oddział w Sosnowcu, Zrzeszenie pracowników Banku Polskiego, Koło w Sosnowcu, Związek majstrów fabrycznych Rz. P., oddział w Sosnowcu, Związek pracowników spółdzielczych, oddział w Będ-

zinie, Związek pracowników notariatu i hipoteki oddział w Sosnowcu.

Porządek obrad obejmował żywnotne sprawy pracownicze, jak reforma podatku dochodowego, podatek specjalny, komunalny, projekt poselskiej ustawy o rozjemstwie w zatażach zbiorowych z pracodawcami w Zagłębiu przemysłowym województwa kieleckiego i Krakowskiego, ustalenie zasad pomocy zimowej dla bezrobotnych, Izby Pracy, przywrócenie samorządu w instytucjach ubezpieczeń społecznych i in.

W związku ze zbliżającą się sesją jesienną ciała ustawodawczych zostanie w końcu bieżącego miesiąca zwołane do Warszawy zebranie Rady naczelnej Unii związków zawodowych pracowników umysłowych, która jako centralna reprezentacja prywatnych pracowników podejmie we wszystkich aktualnych sprawach świata pracy akcję z czynników miarodajnych, celem realizacji tych postulatów.

Na zebranie Rady naczelnej Unii ZZPU wydelegowano p. Włodzimierza Grunwald.

W końcu postanowiono zwołać posiedzenie delegatów Międzyzwiązkowej Reprezentacji pracowników umysłowych powiatu będzińskiego, celem zaznajomienia ich z działalnością centrali pracowników państwowych, samorządowych i prywatnych.

Zabawa

W PARKU RENARDOWSKIM

Dzisiaj w niedzielę w parku gwarectwa hr. Renard staraniem Chrześcijańskiego Tow. dobroczynności odbędzie się zabawa, z której dochód przeznaczony będzie na pomoc dla niezmężnej młodzieży. W czasie zabawy przygrywać będą dwie orkiestry, z których jedna do tańca.

Na uwagę zasługuje fantowa loteria z cennymi fantami do wygrania jak: 50 korcy węgla, wina, kury, kozy, króliki, przedmioty konfekcji damskiej i męskiej, naczynia kuchenne, słoje i t. p.

Zabawa urozmaicona będzie licznymi atrakcjami: konkursy piękności i sprawności, poczta francuska, barwne korowody dzieci, wyścigi w workach, słup szczęścia, popisy fakira indyjskiego i t. p.

× ZARZĄD ZWIĄZKU PAŃ DOMU W SOSNOWCU zawiadamia członkinie i sympatyczki Związku o zebraniu miesięcznym, które odbędzie się w czwartek, t.j. 23 bm. o godz. 16 w sali Związku (3 Maja 25). Na zebraniu omówione będą sprawy aktualne i odbędzie się pokaz kulinarny. Jednocześnie podaje się do wiadomości, iż sekretariat Związku jest zawsze czynny we wtorki i piątki od godz. 16—18.

P O K O J E

czyste, wygodne, ciche i tanie z wodą bież. i telefonami — blisko Dworca Głównego w Warszawie

w HOTELU ROYAL

ul. Chmielna 31
KAWIARNIA
BEZPŁATNY GARAZ

Przemytnicy z Zawiercia i Żabkowic

UJĘCI PRZEZ STRAŻ GRANICZNĄ

W nocy na piątek strażnicy graniczni zauważyli na granicy polsko - niemieckiej pod Tarnowskimi Górami kilku osobników, usiłujących przejść na stronę polską.

Za osobnikami, którzy stanowili t.zw. „szpicę” szło 8 przemytników, niosących pakunki z przemytem. Ponieważ przemytnicy nie chcieli się zatrzymać, strażnicy kilkakrotnie wystrzelili za uciekającymi. Wszystkich udało się wreszcie ująć i odprowadzić do najbliższej granicy.

Przemytnikom, którzy pochodzą z Zawiercia i Żabkowic, odebrano kilkadziesiąt zapalniczek, kilaset kamieli do zapalniczek, karty do gry, oraz inne towary zagraniczne, wartości około trzech tysięcy złotych.

× POSZUKIWANI SĄ: na mającą się odbyć dzisiaj o godz. 14 zabawę ludową na boisku C. G. Schön, Sosnowiec przy ul. Chemicznej 12 zawodnicy o nagrody (dochód na zakup samolotu LOPP) do wyścigów na beczkach, wyścigów w workach, wyścigów na dwunogim koniu, toczenia kul, strzelania, toczenia obręczy, gry w kregle, gry w wybijankę, walki na drewnianym koniu i innych. Zgłoszenia od godz. 14 na boisku C. G. Schön. Wejście na zabawę dorośli 20 groszy, dzieci 10 groszy.

× UWAGA FOTOAMATORZY! Fotoamatorów, którzy robili zdjęcia w czasie imprezy skoczków spadochronowych w niedzielę, t.j. dnia 12 bm. uprasza się o nadesłanie odbitek po 2 szt. z każdego zdjęcia. Zdjęcia prosimy nadysłać do Okręgu powiatowego LOPP w Będzinie ul. Szczepieńskiego 13.

Teczki, tornistry

szkolne

po najniższych cenach w największym wyborze poleca

z własnej pracowni

PIECHOCKI

SOSNOWIEC DĄBROWA GÓRN.

Warszawska 6. Sobieskiego 23.

Tel. 630-52. Tel. 682-84

3811 REPERACJE.

Baczność b. ochotnicy

Z DĄBROWY GÓRNICZEJ, BĘDZINA I OKOLIC

Zarząd Związku b. ochotników Armii polskiej z lat 1914—1921 oddział w Sosnowcu komunikuje, że z dniem 15 bm. zostały założone sekcje Związku w Dąbrowie Górn. i Będzinie. Lokal sekcji w Dąbrowie Górn. mieści się przy ul. Król. Jadwigi 49 (świątelnia miejska nr. 2), w Będzinie przy ul. Prez. Narutowicza (gmach poczty I p. — Lokal Związku Legionistów polskich).

Zgłoszenia zainteresowanych z Dąbrowy Górn. i okolic w ich własnym interesie przyjmuje kierownik sekcji p. mgr. farm. Zgadzaj Eugeniusz w poniedziałki i piątki od godz. 18—20, a z Będzina, Grodzka i okolic kierownik sekcji p. Tarnawa Bronisław w soboty o godz. 18—20.

Jednocześnie Zarząd oddziału Związku wzywa wszystkich swych członków do obowiązkowego stawienia się na zebranie dzisiaj, w niedzielę, o godzinie 16 w Domu Społecznym w Sosnowcu, ul. Żytnia 10.

Ręka omawiane bardzo ważne sprawy organizacyjne z uwagi na walny zjazd delegatów w Warszawie, który odbędzie się w październiku br.

Dwa pożary

W ZAGÓRZU I TUCZNEJ BABIE

W ub. piątek z niewiadomych przyczyn wybuchł pożar w zagrodzie Waleńckiego Sierpińskiego w Zagórzach (ul. Miraszkowskich). Ogień strawił dach nad chlewem. Straty nieznaczne.

W zagrodzie Józefa Bzowskiej w Tucznej Babie, gminy Łosień ogień strawił stodołę ze słomą i domek kryty słomą. Pożar powstał wskutek zaprzążenia ognia przez domowników w stodołę. Straty wynoszą 2000 zł.

—o—

Krwawa bójka

MIEDZY BIEDA SZYBIKARZAMI

W Łagiszy na kolonii Bory doszło do krwawej bójki między konkurującymi ze sobą bieda szybikarzami. Powodem bójki było wzajemne posadzanie się o wybieranie węgla z konkurencyjnego szybu.

Pewnego dnia bracia Franciszek i Józef Kucharczykowie (Będzin, Brzozowicka 67) napadli na Józefa Brzezińskiego (Stara Łagisza, pow. Będziński) i pobili go kłofami.

Sąd okręgowy w Sosnowcu skazał wczoraj obu braci na 8 mś. więzienia z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata.

—o—

× ZABAWA LUDOWA. Dziś o godz. 14 odbędzie się na boisku C. G. Schön Sosnowiec, przy ul. Chemicznej 12 zabawa ludowa, która się nie odbyła w ubiegłą niedzielę z powodu niepogody. Zabawa urozmaicona będzie szeregiem atrakcji. W programie przewidziane są, ćwiczenia i pokazy Sokole i strażackie, gry i zabawy sportowe, strzelanie konkursowe, biegi pocieszne, walki i inne. Spodziewać się należy, że mieszkańcy dzielnic Pogoni, Śródułi i Konstancymowa i t. d. dopiszą licznie i poprą szlachetną akcją obrony kraju.

certu będą: Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia pod dyr. G. Fitelberg oraz jako solistka, Aniela Szlemińska.

„DWÓCH NIESMIALYCH”

Nasi dziadkowie i ojcowie wybuchali śmiechem, kiedy ktoś wymówił tylko nazwisko Labiche'a. Szaleli z radości na przedstawieniu „Kapelusza słomkowego” — tego najpopularniejszego wodewilla francuskiego autora. Znakomity reżyser filmowy, Rene Clair — przeobraził parę wodewillów Labiche'a na film. Między innymi „Dwóch niesmiałych”. Był to jeszcze film niemy, pełen wspaniałych pomysłów i sytuacji. Antoni Bohdziewicz opracował audycję, która byłąby polską wersją filmu Labiche'a i filmu Claira. Premiera radiowej wersji „Dwóch niesmiałych” zdobyła sobie założeń uznaniem słuchaczy. Polskie Radio wzięło tę doskonałą audycję w dniu 19 bm. o godzinie 19 w premierowej obsadzie aktorskiej z Ireną Kwiatkowską, Wandą Leśmianówną, Janem Ciecierskim, Ludwikiem Fritsche, Zdzisławem Karczewskim i in. Reżyseria Antoniego Bohdziewicza.

NIEDZIELA, 19 WRZESNIA

6.00 „Surmy śląskie” w opracowaniu Jarosława Leszczyńskiego w wykonaniu kwartetu reprezentacyjnej orkiestry KPW. w Katowicach. 6.16 Na niedzielne rano — płyty. 7.45 Koncert życzeń. 8.15 Gazetka rolnicza. 8.35

E. Griega — Koncert fortepianowy A-mol — płyty. 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. 11.00 Koncert orkiestry Kazimierza Dąkowskiego pod dyr. A. Furmańskiego. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 „Idzie jesień...” — koncert w wykonaniu orkiestry symfonicznej P.R. pod dyr. Grzegorza Fitelbergą z udziałem Anieli Szlemińskiej — śpiew. 13.00 „Z ólśkiem w ręce” — pogadanka. 13.10 Melodie operetkowe. Wykonawcy: Mała orkiestra P.R. pod dyr. Z. Górzyńskiego z udziałem Maryli Karwowskiej i Janusza Popławskiego oraz chóru. 14.00 „Z życia robotników polskich we Francji” — pogadanka. 14.50 „Co słychać na Śląsku”. 15.00 Audycja dla wsi 1) Przegląd rynków produktów rolnych, 2) „Oj leżko, oj rumiane” — słuchowisko w opracowaniu Stanisława Sojkeckiego, 3) „Organizacja rolnictwa jego siła” — pogadanka. 16.00 Jan Sibelius — płyty z Warszawy. 17.00 Podwieczorek z Wystawy Radiowej w Wilnie. W przerwie ok. godz. 17.55: „Oficyna w Florencji” — felieton. 19.00 Powszechny Teatr Wyobraźni: „Dwóch niesmiałych” — wodewil. 19.47 Reportaż. 20.00 Koncert europejski ze Szwajcarii. Transmisja z Zurychu i Lozany. 21.00 Przegląd polityczny. 21.20 „Klinika słów” — groteska słowno-muzyczna. 21.50 Wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni P. R. 22.10 Recital fortepianowy Artura Hermelina. 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, komunikat meteorologiczny.

„Pożar” Ratusza w Sosnowcu Zakończenie „Tygodnia Strażackiego”

W dniu dzisiejszym o godz. 19 na zakończenie „Tygodnia Strażackiego” odbędzie się drugi pokaz gaszenia płonącego budynku.

Tym razem „paląc się” będzie lewe skrzydło ratusza. Pokaz gaszenia pożaru poprzedzony zostanie alarmem syren strażackich i fabrycznych, po którym straż rejonu sosnowieckiego przybędą na miejsce „pożaru” przystępując do walki z ogniem i ratowania zagrożonego życia ludzkiego.

Po zlokalizowaniu „pożaru” urządzony zostanie bardzo efektowny pokaz tak zwanej fontanny ognistej i defilady taboru i załóg strażackich przed władzami, a następnie odjazd straży do siedziby rejonu, T-wa H. Dietel, gdzie po odegraniu hymnu i opuszczeniu z masztu chorągwi państwowej zakończony zostanie „Tydzień Strażacki”, uroczyste obchodzony na terenie miasta Sosnowca.

Czarne chorągwie na zabudowaniach huty „Feniks”

Trwający od 34 dni strajk okupacyjny w hucie „Feniks” w Będzinie zakończył się.

W dniu wczorajszym strajkujący rozpoczęli głodówkę i wywiesili na mu-

rach fabryki czarne chorągwie.

W dniu dzisiejszym, jak już donosiliśmy, ma odbyć się w inspektoraie pracy w Sosnowcu konferencja, celem likwidacji strajku.

Echa strajku okupacyjnego w „Protonie” Komitet strajkowy na ławie oskarżonych

Parę miesięcy temu w fabryce drutów emaliowanych „Proton” w Będzinie wybuchł strajk okupacyjny.

Powodem do strajku było wydalenie z fabryki robotnika Bucholca. Część robotników zażądała od dyrekcji cofnięcia redukcji Bucholca; dyrekcja jednak odmówiła temu żądaniu. W odpowiedzi na to część robotników, jako represję w stosunku do pracodawców proklamowała strajk okupacyjny.

Robotnicy utworzyli komitet strajkowy na czele którego stanęli: Józef Szpałka (Będzin, Słowackiego 2), Jakub Śliwkowski (Będzin, Modrzejowska 46) i Józef Zelmanowicz (Be-

dzin, Prezydenta Mościckiego 8).

Właściciele fabryki inż. Inwald i Engelbaum, pomimo strajku, postanowili sprzedać gotowe wyroby, które w fabryce załadowano na furtę. Członkowie komitetu strajkowego nie dopuścili do wywiezienia towaru z fabryki, zmuszając poza tym pozostałą część robotników do przyłączenia się do strajku.

Wczoraj cały komitet strajkowy zasiadł na ławie oskarżonych w Sądzie okręgowym w Sosnowcu. Sąd skazał Szpałkę na 3 miesiące aresztu z zawieszeniem na 3 lata, Śliwkowskiego na 1 miesiąc aresztu z zawieszeniem, a Zelmanowicz został uniewinniony.

Przestępstwa karno-administracyjne Areszt i kary pieniężne

Wczoraj Sąd okręgowy w Sosnowcu rozprawił sprawy o przestępstwa karno-administracyjne, które zostały popełnione na terenie Zagłębia.

Na ławie oskarżonych kołeno zasiadali: Stefan Krytowski (Mrzygłód, pow. Zawiercie), Andrzej Gorzelak (Rudnik Wielki) i Józef Dziurek (Gliniec, pow. Zawiercie) którzy posiadali bez pozwolenia broń myśliwską; Józef Gnaeik (Mierzęcice, pow. Zawiercie) za uprawianie kłusownictwa; Władysław Mizera z Poręby, Abram Goldblum (Dąbrowa Górna,

Łukaszyńskiego 30), Stanisława Zielenówna i Zdzisław Czerwiński (Olkusz, Rynek 10) za prowadzenie przedsiębiorstwa bez świadectwa przemysłowego, Beruch Tytenfas z Pilicy za prowadzenie bez pozwolenia rzeźni rytualnej oraz inż. Leon Karp (Sosnowiec, Małachowskiego 2-a) za prowadzenie budowy domu przy ul. Pierackiego w Sosnowcu bez zezwolenia władz budowlanych.

Wszyscy oskarżeni zostali skazani na karę do dwóch tygodni aresztu i grzywny pieniężnej.

Trawiony wyrzutami sumienia popełnił samobójstwo

W dniu 17 bm. popełnił samobójstwo przez podrażnienie gardła brzytwą, mieszkający w Gronie, gm. Sławków,

Jan Kaczmarczyk.

Przed samobójstwem Kaczmarczyk w obecności żony i 14-letniej córki

wypił większą ilość wódki, po czym położył im wyjść z mieszkania. Gdy po pewnym czasie żona z córką usłyszały niesamowity charakterystyczny, nie mo-

gły pośpieszyć na ratunek, bowiem

Kaczmarczyk zamknął się w mieszkaniu.

Kaczmarczyk od czasu śmierci swej pierwszej żony, która zginęła w maju rb. rażąco pijorem, stał się ogromnie nerwowo.

Do śmierci tej bowiem przyczynił się sam, wypędzając żonę podczas burzy na dwór. Biedna niewiasta, chroniąc się przed burzą, stanęła pod drzewem, w które uderzył piorun i zabił ją na miejscu.

Osiedliłem się w Katowicach

ul. Br. Pierackiego 6, tel. 355.23

(róg ul. Dyrekcyjnej)

Dr. med. Ludwik Szygowski

specjalista w chorobach kobiecych
położnictwie i ginekologii
chirurgii ginekologicznej

SPORT

MISTRZOSTWA ZAGŁĘBIA DĄBR. W LEKKIEJ ATLETYCE

Sekcja lekkoatletyczna STS „Unia” w Sosnowcu urządza w dniu 26 bm. o godz. 10 rano na stadionie Miejskiej Komendy PW i WF w Sosnowcu, oficjalne mistrzostwa lekkoatletyczne w następujących konkurencjach:

biegi: 100 m. 200 m. 400 m. 1500 m. 3000 m. i 5000 m.

skoki: w dal, w wyż i o tyczce.

rzuty: kulą, oszczep i dysk.

sztafety: 4x100 m i olimpijska.

Zgłoszenia zawodników przyjmuje do soboty dnia 25 bm. kierownik sekcji lekkoatletycznej Kulik (Stadion Unii“).

JUGOSŁAWIA — POLSKA 2:0

Międzynarodowy mecz tenisowy Polska — Jugosławia, jaki trwa obecnie w Białogrodzie, przyniósł nam już 2 porażki w grach pojedynczych. Tłoczyński uległ Palladzie w pięciu setach 6:2, 4:6, 6:3, 6:8, 4:6.

W drugiej grze pojedynczej Hebda spotkał się z Puncceem. I to spotkanie zakończyło się porażką naszego tenisisty. Walka jednak była ogromnie ciekawa, na co wskazuje stosunek gemów 7:9, 6:4, 5:7, 8:10.

W ten sposób po dwóch grach stan meczu brzmi 2:0 dla Jugosławii.

2 PORĄŻKI I 1 REMIS

Reprezentacja Łodzi spotkała się w Stuttgarcie z drużyną Wuerttemberg, przegrywając 6:10.

Poznańska Warta została rozgromiona w Hannoverze przez drużynę Heros 4:12.

Pięściarze Warszawianki zremisowali w Koppenhadze 6:6. Woźniakiewicz wygrał przez k. o. Zwycięstwa odnieśli poza tym: Polus i Pabosek, przegrali zaś: Raźniewski, Zaremba i Karpiniński.

KOMORNICKI ZWYCIĘŻĄ III ETAPU

Tegoroczny wyścig kolarski do morza nie ma swojej historii. Odbywa się w skromnej konkurencji i w bardzo szczyptowych ramach. Ze względu na charakter wyścigu do morza, który odbywa się o nagrodę marsz. Piłsudskiego, imprezy tegorocznej nie można nazwać udaną.

W III etapie na trasie Gdynia — Chojnice długości 180 km. zwyciężył Komornicki w czasie 5:34:2 przed Cieniewskim 5:34:04. Następne miejsca zajęli: 3) Kowalski, 4) Gołab, 5) Bizun, 6) Wiśniewski, 7) Moczulski poza konkursem, 8) Czarniak.

LIGA ŚLĄSKA W ZAGŁĘBIU

Dziś na stadionie TS Sarmacja w Będzinie o godz. 16 odbędzie się zawody koleżeńskie pomiędzy KS Czarni Chropaczów a TS Sarmacja Będzin. KS Czarni wystąpią w swym najbliższym składzie, na czele z reprezentacyjnym bramkarzem Śląska Kwołą.

O godz. 14 poprzedzi przedmecz o mistrzostwo kl. B Zagl. Dąbr. pomiędzy CKS Ib Czeladź a TS Sarmacja Ib Będzin.

FUZJA BRYGADY Z TURYSTAMI

W Częstochowie kursuje pogłoska, że Brygada wskutek niepowodzeń w tegorocznych bojach o wejście do ligi państwowej, nosi się z zamiarem odwołania drużyny, zabezpieczając sobie tym samym wybór rezerwy. Wobec tego Brygada podobno nawiązała wstępne pertraktacje z częstochowskimi Turystami, celem sfuzgowania obu klubów. Do tego projektu zarządy obu klubów odniosły się nadzwyczaj przychylnie. Czas jednak wykaże, czy powyższy projekt będzie zrealizowany.

ZAWODY SPORTOWE (TOWARZYSKIE)

Dzisiaj o godz. 14 odbędzie się na boisku C. G. Schoen w Sosnowcu przy ulicy Chemicznej 12 zawody w koszykówkę i siatkówkę drużyn męskich „Sokół” Dąbrowa Górnicza i „Śmigły” Sosnowiec i drużyn żeńskich Sokół Dąbrowa i KPW Sosnowiec.

ZAPRAWY DO PRÓB I PRÓBY O POS

Komitet WF i PW w Dąbrowie Górniczej podaje do wiadomości, że od dnia 20 bm. do 20 października rb. organizuje zaprawy i próby sprawności o państwową odznakę sportową. Zaprawy i próby będą odbywać się na stadionie miejskim przy ul. Konopnickiej w następujące dni: dla pań: w poniedziałki od 9 do godz. 12, w ewentual od 16 do 18; dla panów: we wtorki i piątki od godz. 16—18, środy od godz. 9 do 12.

O państwową odznakę sportową ubiegać się mogą mężczyźni od lat 15 i kobiety od lat 17 do późnej starości.

Osoby, które posiadają POS z ważnością do 31 grudnia rb. winne w tym okresie powtórzyć próby w celu zdobycia wyższej klasy lub stopnia i tym samym uzyskanie prawa do dalszego noszenia POS.

Zgłoszenia przyjmuje i udziela informacji p. L. Stankiewicz, instruktor wych. fizyka w wyznaczonych godzinach na stadionie.

DUMA

— Mój syn jest na uniwersytecie

— Studiuję?

— Nie, kręję dactyl

„Straż Bezpieczeństwa”

zalegalizowana

PRZEDSIĘBIORSTWO OCHRONY MIENIA

Sosnowiec, ul. Kołtąta 1

przyjmuje ochronę mienia wszystkich Obywateli w dzień i w nocy. Pełni straż porządkową na zabawach i w czasie różnych imprez kulturalno - rozrywkowych. Straże fabryki, sklepy, sklepy i wszelkie obiekty przemysłowo-handlowe.

Informacje, zamówienia itp. Sosnowiec, ul. Kołtąta 1 m. 1, tel. 631-24. 4014

PROGRAM RADIOWY

KONCERT EUROPEJSKI ZE SZWAJCARII

Polskie Radio transmituje dnia 19 bm. o godzinie 20 koncert europejski ze Szwajcarii. Audycja ta pozna polskich radiosłuchaczy z utworami kompozytorów szwajcarskich, naogół mało u nas znanych, z wyjątkiem Artura Honneggera, cieszącego się ogromną popularnością w całym świecie.

„Concertino” Honneggera wykonane zostanie na fortepian i orkiestrę. Utwór zupełnie współczesny, utrzymany w charakterze kameralnym. Poza tym w programie szwajcarskiego koncertu figuruje Jean Bime’a „Divertimento”, rodzaj suity na skrzypce i orkiestrę, składające się z czterech kontrastujących części. Następnie usłyszą radiosłuchacze „Małą suitę” orkiestrową Volkmar’a Andreasa, jednego z głównych przedstawicieli muzycznych tego przepięknego zakątka ziemi; Otmara Schoeck’a „Pocztyn” na chór męski, solo i orkiestrę; na zakończenie wykonana zostanie uwertura Hansa Hauga „Don Juan na obczyźnie”, utrzymana w duchu dawnej opery komicznej — „buffa”, rodzaj żywego perpetuum mobile.

Ostatnio wymieniony kompozytor będzie zarazem dyrygentem Orkiestry Rozgłośni w Lucernie, która obok Orkiestry Rozgłośni w Zurichu pod dyr. Hermanna Hofmanna, weźmie udział w tej audycji. Ponadto współudział przy czeki soliści Elisa Faller — fortepian, A. de Riboupiere — skrzypce i Peter Willi — śpiew. Jak więc widać, koncert ten zapowiada się o ogromnie interesująco, tym bardziej, że reprezentowane w nim będą rozmaite części Szwajcarii.

„IDZIE JESIEŃ”

POPRECZ FALE RADIOWE

Dzień 19 września, to już dzień jesienny, który wprawdzie budzi smętne reminiscencje, jednak darzy nas pięknem barw, tysiącami fantastycznych kolorów. To też jesień jest czystym tematem dzieł sztuki. Kilka tego rodzaju kompozycji instrumentalnych i wokalnych usłyszą radiosłuchacze w koncercie niedzielnym o godzinie 12.05, poświęconym jesieni. Znajdą się tam utwory Griega, Noskowskiego, pieśni M. Rudnickiego, J. Marxa i n., a nawet jako pierwsze wykonanie Głazunowa „Jesień”, IV część baletu „Pozy roku”. Wykonawcami tego kon-

Na szlaku Pana Balcera w Brazylii

JAK BRAMBURA DOSZEDŁ DO MAJĄTKU

(Dokończenie ze strony 4-ej)

W miasteczku ślub odbył się na kamnie i w rościele z największą wspaniałością, tak, że wszyscy się dziwowali a najwięcej zazdrości wzbudziła suknia panny młodej, jej welon i wianek z kwiatów pomarańczowych, misternie wykonanych z wosku. Po krótkich tańcach w „hotelu” orszak wyjechał również buńczucznie i hucznie do sady Bramburów.

Tam wszystko odbyło się po bożemu i po ludzku. Był obiad, na którym podawano aż trzy zupy: rosół z kartoflami, rosół z makaronem i kapuśniak. Co się tyczy mięsa, kiszek, kiełbas i kwaśnej kapusty, to wnoszono takie stopy na „porcelanowych” misach, że wszyscy nie mogli nachwalić się gościnności Bramburów.

Wesele trwało tydzień i sprawiło, że Bramburówie nabrali znaczenia na dziesięć mil naokoło, a wspomniano ich z uszanowaniem w Ivaí, jak również pod Ponta Grossa.

ALBERTO BRAMBURSKI

Worek, w którym rodzina składała swe oszczędności, dobrze się wypróżnił, lecz Wojciech nie stracił ducha. W walce z borem nabrał zaufania w swe siły. Począł nieco handlować. Kupił świnki, jałówki i sprzedawał je ze znacznym zyskiem. Powoli zdał gospodarstwo na żonę i synów, a sam z 18-letnim Kubą, który miał okrutny „spryt” do handlu, począł kupować na wielką skalę. Czynił to, aby załatać lukę, wyrwaną w worku weselem, lecz później widząc, że worek pęcznieje, wziął się do tego handlarzkiego procederu z całym zamowianiem.

Wkrótce w miasteczku widniał na wielkim sklepie szyld: „Alberto Bramburski e Filho”. Taki to hambit mieli ci dzielni Bramburscy. Swoją drogą Wojciech, czy inaczej pan Alberto, zamieszkiwał na swej kolonii, a Kuba królował w kolorowej koszuli z zawiniętymi rękawami za ladą wspaniałego sklepu w miasteczku.

Wtedy to Alberto Bramburski, jak i jego synowie poznali, jak trudno jest być człowiekiem bez znajomości pisania i czytania. Wymyślony przez nich cały system kłódek, krzyżyków i kresek nie mógł zaradzić złemu, przebiegli subieci podkradali stale sprytnego Kubę. Raz na św. Wojciecha zeszła się do Bramburskich gromada sąsiadów i przyjaciół. Każdy przyniósł pod pachą butlę jakiejś „piatyki”, a pani Jagnieszka przynosiła z kuchni coraz ko nowę półmiska, na których dymiąca, jak kocioł, kiszki, węgrowate czerwone kiełbasy, ziemniaki obficie kraszone słoniną, cudnie woniąca kapusta nęciły podniebienie zgłodniałych gości. Gdy złożono życzenia „zdrowia, szczęścia i niebieskiej korony” solenizant wypowiedział nagle bez przygotowania: „Wietta chłopcy? Będziwa zakładać towarzystwo i szkołę stawiać!”

KRONIKA ZAWIERCIA

✕ **URUCHOMIENIE WIELKIEGO PIECA.** Jak się dowiadujemy, w fabryce Huleczyńskiego w Zawierciu po uruchomieniu kilku oddziałów ma zostać w najbliższym czasie uruchomiony wielki piec. Wiadomość o uruchomieniu wielkiego pieca wywołała wśród bezrobotnych zrozumiałe zadowolenie. Obecnie fabryka angażuje robotników do pracy.

✕ **NIEOSTROŻNY ROWERZYSTA.** Onegdaj Gondel Jan, zamieszkały w Zawierciu przy ul. Paderewskiego 30, jadąc na rowerze przejechał dziecko B. Falszewicza, zam. przy ul. Wolnej 13. Dziecko doznało poważnych potłuczeń. Na nieostrożnego rowerzystę policja sporządziła protokół.

✕ **DO CZĘSTOCHOWY.** Wczoraj o godz. 2 po południu wyjechała z Zawiercia pielgrzymka w liczbie 1500 osób do Częstochowy na czele z ks. prałatem Zientarą. Pielgrzymce towarzyszy orkiestra. Również wczoraj przechodziła przez Zawiercie pielgrzymka zdążająca z Ogródzienia do Częstochowy. Pielgrzymkę prowadził ks. proboszcz Podkopała z Ogródzienia.

✕ **Z KRONIKI TOWARZYSKIEJ.** Wczoraj w kościele parafialnym w Zawierciu został pobłogosławiony związek małżeński między p. Wandą Markwartówną, a p. Józefem Dąbkim, urzędnikiem KKO w Zawierciu. Młodzi parze Szczęść Boże!

Rozpoczęły się gorączkowe narady, każdy deklarował jakąś sumę, cegły, dachówkę, drzewo i towarzystwo św. Wojciecha zostało założone, a Alberto obrany prezesem. Pomimo drobnych kwasów, chłopcy zabrali się tego do roboty i na drugiego św. Wojciecha odbyło się huczne poświęcenie szkoły na kolonii Alberto de Boa Vista, która urzędownie zwała się Presidente Paulo, a popularnie Ibiriquera. Na poświęcenie odbył się „baile”, przybył prezydent, który wygłosił piękną mowę, sławiąc pracę dzielnych synów da „Patria de Kosciusko”.

Rozpoczęła się nauka, zważyło się do szkoły coś ze czterdziści dzieci, a na wieczorny kurs dla dorosłych uczęszczał pilnie „seu” Alberto Bramburski ze starszymi synami. Z tą samą zaciętością, z jaką niegdyś rąbał bór, Alberto Bramburski uczył się i stawiał tydzień na papierze. Dziś umie biegle czytać, pisać też, chociaż z trudem i prenumeruje polskie gazety.

Majątek Bramburskich rośnie, jak na drzewach. Dokąd doprowadzi Bramburów ich wrodzona ambicja i dzielność? Pewną jest rzeczą, że Adalberto Mario Aramis Bramburski de Brambura, zrodzony już w Brazylii, a kończący w tym roku gimnazjum rządowe, marzy o tym

by został wybrany deputowanym do Kongresu. I napewno jego marzenia się ziszczą. Nie zbraknie mu głosów rodaków.

Ot i krótka, lecz prawdziwa historia rodziny, która przed 25 laty została wywieziona na mulach w głuchy bór.

A takich Wojtków i Jagnieszek mamy legion. Jan Chorośnicki.

Radio **TELEFUNKEN**
harmonia tonów-symbol jakości

Kronika olkuska

Na rozbudowę i inwestycje M. OLKUSZA

Na onegdajszym posiedzeniu Rady miejskiej w Olkuszu pod przewodnictwem burmistrza Majewskiego, uchwalono podwyżkę kredytów w budżecie na remont jatek miejskich, szkół powszechnych, ratusza, łaźni i zalesienie lotnych piaszków, na ogólną sumę 32 tys. zł. Poza tym podwyższony został kredyt przez Fundusz Pracy na rozbudowę osiedla Bukowno w wysokości 35 tys. Subsydium dla straży miejskiej podwyższono o 800 zł., tak, że obecnie wynosi ogółem zł. 3.050.

Nadto burmistrz Majewski zapoznał radnych z pracami inwestycyjnymi już wykonanymi tak na terenie miasta Ol-

kusza, jak i osiedla letniskowego w Bukownie.

Kilka fur siana na strychu SPŁONEŁO WRAZ Z DOMEM

W Wolbromiu pożar strawił dom drewniany Wincentego Kulki, wskutek iskry od komina.

Jak się okazało, gospodarz urządził na strychu stodołę, składając zapasy siana i słomy, które spłonęły w pierwszym rzędzie. Dzięki nadludzkim wysiłkom miejscowej straży, ogień nie rozszerzył się na sąsiednie budynki drewniane, co spowodowałoby nieblichalne straty w miasteczku.

Kino „Orzeł” — „Koenigsmark”.

Z CAŁEJ POLSKI

POŁACZENIE WIERZBIKA ZE STARACHOWICAMI

Władze administracyjne przystąpiły do zjednoczenia Wierzbika i Starachowic w jedną jednostkę administracyjną tworzącą w ten sposób wielkie miasto przemysłowe.

SKAZANIE KSIĘŻY LITEWSKICH ZA LITWINIZACJĘ NAZWISK

Sąd okręgowy w Wilnie na sesji wyjazdowej w święcianach rozpatrywał sprawę 6 księży Litwinów, oskarżonych o litewszczenie nazwisk przy sporządzaniu aktów urodzenia. W wyniku rozprawy ks. Prumckis, proboszcz ze wsi Pałusze skazany został na 2 tygodnie aresztu z zawieszeniem wykonania kary, a ks. Gudreczkis skazany został na miesiąc aresztu.

PIERWSZY PRZYCHÓWEK PO OKRESIE WOJENNYM ŻUBRÓW BIAŁOWIESKICH

Nasz stan żubrów czystej krwi w roku bieżącym powiększył się o dwie sztuki — o byczka po Biserce i Borucie oraz o jałówkę po Biskai i Plischu. Jałówka jest pierwszym po okresie wojennym w Białowieży oryginalnym przychówkiem linii żubrów białowiejskich.

WĘDRÓWKI NAUCZYCIELKI ZA POSADĄ

Panna N., absolwentka seminarium nauczycielskiego w Jarosławiu od sześciu lat była bezrobotna. Ponieważ podania składane do kuratorium nie odnosiły skutku, panna N. wyczerpawszy już wszelkie środki do życia, wpadła na niezwykle pomysł. Otóż udała się plecthą z Jarosławia do Lwowa, by o sobiście w kuratorium prosić o posadę. Podczas swej wędrówki, która trwała tydzień, panna N. wstępowała do poszczególnych gmin, skąd brała potwierdzenia swej bytności. Gdy doszła do

Lwowa ze sporą paczką zaświadczeń, udała się do kuratorium i używszy przyjęcie, opowiedziała poparte dowodami, dzieje swej pieszej wędrówki. Władze kuratorium nie tylko przyrzekły dzielnej dziewczynie posadę, ale zaopatrzyły ją również w pieniądze na powrotną podróż pociągiem do Jarosławia.

Z miłości do nienawiści Najzagorzalsza przeciwniczka Napoleona

Poczytny dziennik francuski „Paris Soir” opublikował nowe interesujące materiały, rzucające snop światła na postać baronowej Germany de Stael Holstein. W historii cesarstwa nazwisko jej jest ściśle związane z osobą Napoleona, którego

uważała pani de Stael Holstein za największego wroga Francji i Europy.

Interesujące są szczególnie dane dotyczące schyłku 19 wieku, kiedy pani de Stael pałała głęboką miłością do małego kaprała. Słyszała o nim i czytała wielokrotnie. Wówczas w umyśle jej wytworzyła się postać nadziemską. Serce jej na dźwięk słowa Bonaparte uderzało szczególnym rytmem. Moment zetknięcia się oboga miał miejsce na wielkim balu, wydanym przez Talleyranda. Madame de Stael w towarzystwie swego małżonka — Szweda, ceniąc go, podziwiała go wzrokiem Napoleona.

— Więc to jest nadzieja Francji, wielki republikanin... człowiek, który ma być półbożkiem naszej ojczyzny?

Spotkanie jednak było bardzo chłodne. Napoleon nie powiedział ani słowa. Mimo całego majestatu jego postaci uczuła pani de Stael nagle do Napoleona wstręt i głęboką antypatię. Jej wrażliwa kobieca dusza przywykła do pochlebstw i komplementów a pod wpływem chłodnego stosunku Napoleona weszła fala gorczy i nienawiści. Przez cały wiecór przebywała jedynie w gronie swych adoratorów, nie racząc nawet wejść na salę balowa. Gdy

wia. W tych dniach panna N. wyjechała już na posadę.

ZGON „MISTRZA CZARNEJ MAGII”

W Warszawie zmarł we czwartek znany w stolicy wróżbita, chiromanta, hipnotyzer, Szyller-Szkolnik, cieszący się w swoim czasie dość liczną klientelą. Był on z pochodzenia rosyjskim żydem. Podczas okupacji niemieckiej urządzał seanse z kobiecami mediami na deskach małych teatrzyków oraz na specjalnych „występach”. Rozgłos jego nazwiska sprawił, że do gabinetu Szyllera-Szkolnika przychodziły osoby z t. zw. wyższych sfer towarzyskich. „Wtajemniczony” nie ograniczał się do „konsultacji” osobistych, udzielał porad drogą korespondencyjną, oczywiście za odpowiednią opłatą.

Korzystając z zainteresowania „nauczkami tajemnymi” w pewnych kołach, zaczął wydawać broszury i ulotki propagandowe, mające pretensję do naukowości. Kiedy stwierdzono, że wydawnictwa te pochłania młodzież — władze położyły kres tej akcji. Ostatnio znacznie gorzej powodziło się przedstawicielowi „czarnej magii”. Sprawiała to m. in. poważna konkurencja kabalarek i wróżek.

14-LETNIA MATKA

Córka jednego z kupców, Hersza G., 14-letnia Helena, powiła córkę. Dziecko i matka czują się dobrze, będąc odwiedzone przez wielu ciekawych zobaczniatę tej najmłodszej matki w Stanisławowie.

15-LETNI MORDERCA

W Nikiszowcu pod Katowicami 15-letni Werner Sedlaczek po sprzeczce zamordował 16-letniego Brunona Bochenka nożem. Bochenek, przywieziony do szpitala, zmarł. Sedlaczek zbiegł i ukrywa się przed policją.

W tym momencie odbywały się pąsy. Kilka tygodni później, kiedy w błyskawicznym tempie rosła sława, znaczenie i potęga pierwszego Konsula, salon Madame de Stael stał się ośrodkiem,

Z miłości do nienawiści Najzagorzalsza przeciwniczka Napoleona

w którym skoncentrowały się wszystkie wysiłki, zmierzające do obalenia „uzurpatora”.

Do stycznia roku 1800 trwała otwarta walka między Napoleonem a p. de Stael. Jednakże później zapadł surowy wyrok: Madame Stael została skazana na opuszczenie Paryża. Potęga Napoleona osiągała szczyty, gdy tymczasem madame de Stael poza granicami Francji werbowała wrogów, mogących przeciwstawić się niepokojącym dążeniom cesarza. Kiedy powróciła do Francji, spotkała się z ogólną krytyką i nieufnością. Opuszcła więc ponownie stolicę, podróżowała wiele, zamknęła się w zamku Coppet nad jeziorem Genewskim. Zgodnie z zaleceniami swoich przyjaciół i pani Recamier,

jako 45-letnia kobieta poślubiła młodego 22-letniego oficera huzarów Rocca.

Wraz ze swym przystojnym i wytwornym porucznikiem huzarów objężdżała wszystkie dwory europejskie, rozniecając wszędzie iskrę ciękiego antagonizmu przeciwko małemu korsykaninowi. U schyłku swego życia w roku 1817 opublikowała swe pamiętniki, które stanowią wyznaczenie subtelnej duszy kobiecej, potrafiącej żarliwie kochać i potem okrutnie, nienawidzić.

NAJWIĘKSZY 4075
CHRZESCIJANSKI
SKŁAD SUKNA
Edwarda ROSINSKIEGO
Sosnowiec, ulica Warszawska 2.
(vis a vis kościoła kol.) Telefon Nr. 6.26.06
Posiada stale na składzie wielki wybór ma-
teriałów na kostiumy, płaszcze letnie i su-
kna bilardowe.
Obsługa solidna. 4075 Ceny niskie.

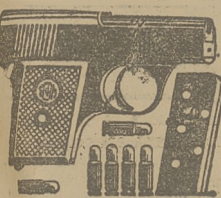
Brzytwy

kupione w „ADZIE” wystar-
czą na całe życie... gdyż poda-
wane są tylko wypróbowane.
Fabr. skład „ADA”
Sosnowiec, Modrzelewska 30
Wszelkie przybory do golenia.
Woda antyseptyczna po goleniu.

Zawiadamiam Sz. Panie
ze **PRACOWNIE SUKIEN I OKRYĆ**
4058 **DAMSKICH**

pod firmą „**JULIA**”
Przeniosłam z ul. 3 Maja 9.
na ul. Sobieskiego 60
w Sosnowcu.

Polecając się nadal Sz. Paniom
Z poważaniem „**JULIA**”

Przepędzisz ban-
dytę, złodzieja —
posiadając nasz
automat. Kal. 6-10
mm, wyrzucający
łuski, fason bel-
gijski z repetacją
przed każdym
strzałem, imitu-
jący prawdziwy
Mausler. Huk o-
guszający, zabezpiecz. mimowolny strzał. Gwarancja
fabr. Automat. Stanowi prawdziwą rewela-
cję w dziedzinie broni. Waga 255 gr., długość
100 mm, szerokość 70 mm. Cena złotych 5,95,
2 szt. 11,50. 8-10 strzałowy 16. 100 sztuk naboi
syst. Flobert 3.65. Szczegółość do lufy darmo.
Pozwolenie niepotrzebne. Wysyłamy na listow-
ne zamówienie. Płaci się przy odbiorze. Adres:
F. E. Jakubiński, Warszawa, Leszno 60-8. 4026

Spółdzielnia Kredytowa
Zagłębia Dąbrowskiego
z ogr. odp. 3820
w Sosnowcu
ul. Piłsudskiego Nr. 14

BANK przyjmuje wszelkiego rodzaju
WKŁADY na rachunki czekowe, lokaty
terminowe oraz książeczki oszczędnościowe,
dając **NAJWYŻSZE OPROCENTOWANIE**.
Udziela kredytów krótkoterminowych oraz
rzemieślniczych ulgowych. Załatwia inkaso
weksli i dokumentów za minimalną opłatą.

Komunikat

Z GIEŁDY PRACY
Ekspozytura Wojewódzkiego Biura Fundu-
szu Pracy w Sosnowcu zgłasza wolne miejsca
na wyjazd:
Do dużych zakładów ceramicznych poszuki-
wany jest wykwalifikowany majster cerami-
czny oraz specjalista-modelarz.
Potrzebny specjalista w zakresie modelarst-
wa drzewnego (modele mebli i innych wyro-
bów drzewnych).
Poszukuje się korespondenta w języku an-
gielskim w dziale reasekuracji.
Potrzebny specjalista w zakresie konstrukcji
aparatury elektrycznych dla przemysłu lotni-
czego.
Do fabryki narzędzi rolniczych na prowincję
potrzebni od zaraz: 1) technik-chrześcijanin,
obznajomiony z masową produkcją metalowo-
maszynową, kalkulacją i administracją fabry-
ki. Pożądani kandydaci bezdzietni, wzgl. któ-
rych dzieci ukończyły szkoły.
2) handlowiec-administrator, chrześcijanin
na stanowisko szefa sprzedaży. Wymagane:
odpowiedzialność oraz warunki reprezentacyj-
ne.
Oferty wraz z odpisami świadectw i referen-
cjami kierować pod adresem: Ekspozytura
Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w So-
snowcu ul. Zakręt, Nr. 7, pokój nr. 2.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY i PRACE

SŁUŻĄCA
młoda potrzebna do
dwójga osób, dwa po-
koje. Warunki: uczel-
ność, ładne pranie, pra-
sowanie i pocztą go-
towania. Pensja na po-
czątek 15 zł. Adres
wskazuje Administracja
Kuriera Zachodniego —
w Sosnowcu. 3996

POSZUKUJEMY!
Ze względu na powię-
kszenie produkcji otwo-
rzamy także w tam-
tejszej okolicy miejsce
rozdzielcze (bez skle-
pu) i poszukujemy od-
powiedniego pana. —
Miejscowość i zawód o-
bojętne. Dochód conaj-
mniej 520 zł. miesięcz-
nie. Zgłoszenia pod
„55” do Brigol, Box 9,
Poertschach-See (Au-
stria). 4032

POTRZEBNA
posługaczka 15 zł. So-
snowiec, Kaliska 7 I p.
Krzyżkiewiczowa. 4047

MANICURYSTKA
zdolna szuka posady od
zaraz. Oferty zgłaszać:
Państwowe Kierownict-
wo Przebudowy. Będzin
Piłsudskiego 2, Wiad-
ysław Kantorysiński. 4028

ZAJMĘ SIĘ
wychowaniem 1-2 dzie-
ci od lat 3-6. Wiek 25
wykształcenie średnie,
katolicka. Zgłoszenia
Kurier Zachodni, Da-
browa Górnica pod
„Lubię dzieci” 4031

SZLIPIERNIA NOZOWNICZA
„SZYBKOSĆ”
przeniesiona została z ul. Zerom-
skiego na ul. Prez. Mościckiego (da-
wniej Kościelna) Nr. 12.
Wykonuje pod fachowym kierownictwem
wszelkie roboty w zakresie szlifierstwa
wchodzące: jak brzytwy, nożycki, ma-
szynki do włosów, noże rzeźnicze,
introligatorskie i t.d. Przyjeżdżnym ro-
boty wykonuje się na poczekaniu 3383

Do sprzedania

Domy nowe z wygodami i stare domy wy-
sokoprocenujące na dogodnych warunkach
oraz place budowlane we wszystkich dziel-
nicach m. Sosnowca — poleca
BIURO KUPNA-SPRZEDAŻY
STANISŁAW MASŁĄG, B. WYŁON
Sosnowiec, Warszawska 12. Tel. 61.637

Cera się
ożywi,
wyrówna i
wygładzi, jeśli
choć przez
krótki czas pielęgnowana
jest kremem Anida.
SEKRET PIĘKNOŚCI

FABRYKA WYROBÓW BETONOWYCH
I PRACOWNIA
ARTYSTYCZNO - RZEŹBIARSKA
„WIKTORIA”
dawniej: F. Fochtman.
właścicielka: Wiktorja Urbańczyk
DĄBROWA GÓRNICZA,
ul. Król Jadwigi 46. Tel. 68-436
(vis a vis przystanku tramwaj.)
POLECA:
RZEZBY ARTYSTYCZNE, POMNIKI
GROBOWCE oraz schody mozaikowe, po-
sadzki, rury kanalizacyjne, cembrowiny
studienne, słupy ogrodzeniowe, płyty chod-
nikowe, krawężniki i t.p.
OZDOBNE TYNKOWANIE DOMÓW.
Pierwszorzędne materiały! Solidne wyko-
nanie! Dogodne warunki płatności! 25-let-
nia gwarancja!
Najstarsze przedsiębiorstwo w Zagłębiu Dąbrowskim.

INTELIGENTNA
panienka chętnie zaj-
mie się domem, u samo-
tnej osoby. Łaskawe
oferty pod „Kultural-
na”. 4023

MŁODA
osoba zajmie się do-
mem samodzielnie 1
lub 2 osób, chętnie ja-
ko pomoc pani domu.
Zgłoszenia piśmienne
„Kurier Zachodni” pod
„P”. 4051

Nauka i Wychowanie

ANGIELSKIEGO
naucza b. nauczycielka
The School of Lan-
guages. Zgłoszenia So-
snowiec, gen. Bema 4,
tel. 626.49 Ada Pichlo-
wa. 3929

KONCESJONOWANE
kursy kroju, szycia i
modelowania M. Nowa-
kówny, Sosnowiec, —
Bracka 2. Absolwentki
otrzymują świadectwa
prawne. 4048

KROJU
szycia nowoczesnego —
rzucają koncesjonowa-
ne kursy Zaborowskiej,
Sosnowiec, Piłsudskiego
18. 4061

FRANCUZKA
Paryżanka udziela ko-
repetycji i konwersacji
języka francuskiego —
ul. Mościckiego 19 m.
11 (parter). 4064

KOLEDZY
i **KOLEZANKI!** Nowo
otwarte Koedukacyjne
Kursy Gimnazjalne za-
pisy przyjmują do kl.
1-szej, 2-giej, 3-ciej i
4-tej nowego typu od
godz. 19—20-tej w Se-
kretariacie przy Szkole
Muzycznej w Sosnowcu
ul. Dąblińska Nr. 11,
telefon 626-49. 4059

Różne

Przy ul. 3 Maja
9
Uwaga!
w podwórzu
mieści się chrześcijań-
ska pracownia fute: 3748

PANI!
dbająca o wygląd swej
linii — pasy biustono-
sze nosi tylko z chrze-
ścijańskiej pracowni
„Nina”, Sosnowiec, Wa-
wel 12 Willa. Robota
solidna. Ceny konkuren-
cyjne. 3711

B. Felczer
Szpitala św. Łazarza
w Warszawie — H. Ru-
dziński przyjmuje w
godzinach od 18 — 20.
Dąbrowa Górnica, ul.
Kościuski 2.

KARALUCHY
i wszelkie inne robac-
wo tępi radykalnie pro-
szek „**MORANT**” 4007

WYBIELA
usuwa plęgi, udelikat-
nia cerę krem „**OR-**
LANDO”. 4006

ROZJAŚNIA
i przepiękny blond ko-
lor włosom nadaje e-
sencja rumiankowa —
„**ORION**” 4005

ODCISKI
i zgrubienia skóry ra-
dykalnie usuwa płyn
„**RADIOL**”. 4004

ZEBRANIE
organizacyjne Związku
Akuserek odbędzie się
dzisiaj o godz. 14 w
Sosnowcu przy ul. Ko-
lątąją 17. — Obecność
wszystkich konieczna.
EKSPEDIENTKA
z branży rzeźniczo-ma-
sarskiej poszukuje fi-
lii na procent. Śląsk
lub Zagłębie. Łaskawe
zgłoszenia listowne pro-
szę kierować do Admi-
nistracji „Kuriera Za-
chodniego” w Sosnowcu
dla „**Marii**”. 4046

Z POWODU
choroby wydzierżawie
firmę egzystującą 25
lat. Sosnowiec. Wiado-
mość „Kurier Zachod-
ni”. 4060

FOTOGRAFIE
wypalane na porcelanie
do nagrobków i pomni-
ków do 1 października
ceny niższe. Foto-Laz-
zar, Sosnowiec, Piłsu-
dskiego 14. 4067

Ultra-selektywny odbiornik
o synchronizowanych obwodach.
4 lampy. Luksusowa skrzynka.

ELEKTRO
RIT
odbiornik najwyższej klasy

OGŁOSZENIE

Zgodnie z decyzją Rady Wierzycieli z dnia 17 września
1937 r., zawiadamiam, że dnia 30 września 1937 r. o godz.
10-tej w gmachu Sądu Okręgowego w Sosnowcu odbędzie
się przed Radą Wierzycieli

publiczny przetarg ustny

na sprzedaż kopalni „Helena” w Nivce jako całości wraz
z inwentarzem ruchomym i nieruchomym łącznie z tymi
prawami do eksploatacji, jakie kopalnia posiada obecnie.
Przystępujący do przetargu winni złożyć do rąk Rady
Wierzycieli w dniu i miejscu przetargu wadium w wyso-
kości 10.000 zł. w gotówce.
Rada Wierzycieli zastrzegła sobie prawo unieważnienia
przetargu w wypadku gdyby najwyższa oferowana cena by-
ła zbyt niska w stosunku do wartości obiektu.
Wszelkich informacji udziela magister Czerski w biu-
rze kopalni w Sosnowcu, ul. 3-go Maja 29, tel. 61547.

Syndyk Masy Upadłości Kopalni „Helena”
St. Wojciechowski

KURZ ULICZNY,
zawierający pył węglowy, dzia-
ła szkodliwie na garderobę, ni-
szczy ją i plami. Należy więc
często i koniecznie odświeżać ją.
PRALNIA CHEMICZNA
I FARBIARNIA
„ZNICZ”
Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 70 1959

Masz zamiar przeprowadzić się?

CHCESZ UNIKNĄĆ KŁOPOTÓW
ZWIĄZANYCH Z PRZEPROWADZKĄ?

„WYGODY”

MAJĄ DO
Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 48.
tel. 62-014

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

DO SPRZEDANIA

w Zawierciu dom murowany z ogrodem i placem, również plac na Argentynie bardzo tanio. Wiadomość u dr. Perłowskiego. 4011

GIMNAZJUM

lupiekie w Zawierciu kupi maszynę używaną do pisania. Zgłoszenia do kancelarii szkoły.

MEBLE

stolowe, gabinety, sypialnie, sztuki pojezytce, gotowe i na zamówienie. Nowoczesne otomany, tapczany przeróbki. Na dogodnych warunkach pociąg — Chrześcijańska Wytwórnia

P. TOMCZYK

Sosnowiec, Nowopogońska 19. Tel. 630-56. — Przyjmuje pożyczki i obligacje państw. 2482

Lakiery

nowoczesne jak „Nobilor” nitropolitura, płyn do polerowania i t. p. pokost, pendzle, mydła poleca: Fr. Pietranek, Sosnowiec, Mościckiego 15. (vis-a-vis) Kościoła, Telefon 630-70.

WIELKI WYBÓR

pięknych kaktusów oraz palmy sprzedam okazjynie. Wiadomość: „Kurier Zachodni” Sosnowiec. 4019

FOTELE

i kanapa włosienne w dobrym stanie sprzedam okazjynie. Wiadomość Kurier Zachodni Sosnowiec. 4020

KINO „EDEN”

Niezrównany romantyczny (team aktorski)

GRA ŻYCIA

w rol. gł. Carola Lombard, Fred Mac Murray
Nadpr. kolorowy dodatek i tygodniki Pata

Pocz. I seansu 17.30 w niedzielę o g. 13.30

KINO-TEATR

„PATRIA”

L. Marciukowski i Ska
w Sosnowcu
dawn. Kino Palace

DZIS

OTWARCIE SEZONU

DZIS

„Król i chórzystka”

W roli głównej FERNAND GRAVET, głośny ze swego uderzającego podobieństwa do księcia Windsoru

UWAGA. Film ten stał się tematem licznych napaści na wytwórnię Warner Bros ze strony prasy angielskiej dopatrującej się w scenariuszu zbytniej aktualności

DZIS

Bezapelacyjnie najlepsza komedia sezonu

Dziś

DOROZKARZ Nr. 13

Chuda, stara szkapo Staroświecki wóz, Podchmielonych gości na hulanki wioził. Arcydowcipne dialogi Wiecha

W rol. głównych: Stanisław Sierański, Cwiklińska, Andrzejewska-Żelichowska, Grabowski-Cybulski-Skonieczny i w. i.

Początek seansu o godz. 3-ej.

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4
Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073

Kolejność naczelną przyjmuje
od godz. 11 — 4 i od 6 — 7.

Rekonisów redakcja nie zwraca.

Redakcja „Kuriera Zachodniego”

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — Druk „KURIERA ZACHODNIEGO” w Sosnowcu, Piłsudskiego 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI.

SPECJALNA SODA

ALBORIL „Z”

zmiekcza wodę!

Samodziałający proszek

ALBORIL

pierze i bieli sam!

LOKALE

DO WYNAJĘCIA

od 1 listopada 5-cio pokojowe mieszkanie — wszelkie wygody — centralne ogrzewanie — Ostrogórska 16 A. 3990

2 POKOJE

z kuchnią ze wszystkimi wygodami w nowym domu do wynajęcia zaraz. Orla 5, tel. 612.81, 3999

2 POKOJE

8 pokoje z wygodami, kawalerskie umeblowane lub bez, niekrapujące, z łazienkami. Prosta 12.

DO WYNAJĘCIA

od października mieszkania 3 pokojowe wszelkie wygody, tamże pokój umeblowany, łazienka, Miła 6, gospodarz. 3752

3 POKOJE

z kuchnią z przedpokojem i wszelkimi wygodami do wynajęcia. Robotnicza 1. 3878

DWA

komfortowe pokoje pojedynczo lub łącznie — ul. Piłsudskiego 2 do wynajęcia od 1 października rb. Centralne ogrzewanie — telefon — osobne wejście. Zgłoszenia: Telefon 6.19.61, Elster. 3900

DO WYNAJĘCIA

od 1.X 5 i 4 pokoje z wygodami I piętro, dom otoczony morgowym ogrodem, garaż. Swobodna 8. 3852

POKOJU

umeblowanego najchętniej przy rodzinie poszukuje inteligentna panna. Zgłoszenia do „Kuriera Zachodniego” pod „J.” 4033

LOKAL

sklepowy z mieszkaniem do wynajęcia. — Kasprzyk Józef, Sosnowiec, Wita Stwosza 13 lub Wapienna 27. 4005

2 POKOJE

z kuchnią z wygodami do wynajęcia. Reymonta 10. 4057

3 POKOJE

z kuchnią, wygody, do wynajęcia. Aleja Mirckiego 12. 4055

REKLAMA JEST DZWIIGNIA HANDLU!

W POBLIŻU

Gimnazjum Rodz. 2 minuty od przystanku tramwajowego do wyjęcia w nowym domu mieszkanie 3 pokojowe z kuchnią z wszelkimi wygodami, z wodą zimną i gorącą, ul. Moniuszki 12-c. 403

6-CIO POKOJOWY

lokal do wynajęcia. — Tamże rzeczy do sprzedania. Malachowskiego 22. 4050

2 POKOJE

z kuchnią z wygodami do wynajęcia. Staropogońska 16-a, róg Limachowskiego. 4040

DO WYNAJĘCIA

komfortowy pokój umeblowany. Prosta 1 m. 4078

4 POKOJE

z wygodami do wynajęcia. Władysława 2 — przy piekarni mechanicznej. 4052

POKÓJ

nieumeblowany z osobnym wejściem, najchętniej na Pogoni potrzebny od 1.10. Zgłoszenia do K. Z. pod „M. W.” 4015

SKLEP

z mieszkaniem do wynajęcia — Piłsudskiego 64, II piętro m. 9. 4062

DO WYNAJĘCIA

2 pokoje z kuchnią Sosnowiec. Owsiana 10-a. 4065

3, 2, 1 IZBOWE

mieszkania zaraz do wynajęcia Stary Sosnowiec, ul. Wiejska. Wiadomość: Mariacka 10 m. 4, od 8—9 rano. 4066

UZDROWISKA

BYSTRĄ ŚL.

pensjonat leczniczy Dra Szarewskiego. Przepiękne położenie. Kuchnia wykwinna. Prospekt na żądanie. 3832

Reklama sklepu jest okno wystawowe!

Musi ono wyodrębnić się od ulicy i otoczenia podobnie jak scena od widowni w teatrze.

Należycie rozmieszczone źródła światła wywołują

**prawidłowe działanie światłocienia
uwydatniają kształt przedmiotów
i tworzą odpowiednią grę barw i kontrasty**

Rezultat osiągnięty przy uwzględnieniu tych wskazówek, zwróci uwagę przechodniów, estetycznym zaś wyglądem przyniesie korzyść dla przedsiębiorstwa.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S. A.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.

Po 10 wyrazów w każdym kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 g.

Wiersz milimetryowy jednolamowy: na I-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm. w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

BEDZIN, Malachowskiego 7, tel. 7.13.91. — DĄBROWA, Krótka 13. — GRÓDZIEC, Kiosk p. Łacińskiego — KIELCE, Sienkiewicza 45
ŁĄŻY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Nordaszewskiego. — STRZEMIĘSZYCE, księgarnia W. Bągińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA, rynek, Jaworski. — CZĘŁĄDZ, Wieczorkowa, Staszica 27, K. JIMIERZ — PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Mączka.